

Geriausias darbo žmonių laikraštis
"LAISVĖ"

Eina du syklius savaitę: Utenininko ir Pėtnyčio
Lietuvių Kooperatyvika Spaudos Bendrovė

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje.....	\$2.00
Kanadoje ir užružečiuose.....	3.00
PUSEI METŲ:	
Amerikoje.....	\$1.00
Kanadoje ir užružečiuose.....	1.50

Apiešimui kainos ant užklausimo.
"LAISVĖ"

183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVĖ"

Published by
The Lithuanian Co-operative Pub. Society (Inc.)
Every Tuesday and Friday at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:

In the United States.....	\$2.00
To Foreign Countries.....	3.00

Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"

183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

No. 42.

BROOKLYN, N. Y., 5 Birželio (June), 1914 m.

Entered as second class matter March 11, 1914, at post office at the Brooklyn, New York under the Act of March 3, 1879.

IV Metas

DIDELIS DARBININKŲ LAIMEJIMAS.

Tiesa streikuoti ir pikietuoti pripažinta kongrese.

Washingtonas, 3 d. birželio. — Atstovų bute, veik vienbalsiai, praėjo taip vadinamas "darbininkų teisių bilijus". Darbo Federacijos galviniai saugojo kongresmanų balsavimą.

Streikai ir ramus pikietavimas tapo legalizuoti, kuomet, veik vienbalsiai, tapo priimtas Webbo priedas prie Claytono priestrutinio bilijaus. Tokiu būdu jau negalima bus bausti tokius aktus pagal Shermano teisių ir bus apsaugota nuo teisėjų "injunksions".

Tą priedą įnešė Webb, kuris pasakė, kad tokis yra noras darbininkų organizacijų. Šitie darbininkų laimėjimai yra sąrysu su tuomi nutarimu, jog unijos neturi būti traukiamos tiesios sulgy Shermano priestrutinio ištato, reikiška, unijos negali būti parokuotos trauktas.

Vistik šitas nutarimas atstovų iš žemųjų būdų kongreso yra ne taip jau aiškiai sužadeguotas, todėl ateityje, veikliausia, bus kėsinamasi kreivai jį aiškinti.

Nuskendus "Empress of Ireland".

Canadoj jau paskirta karališka komisija, kuri tyrinė priežastis baidios jūros nelaimės, įvykusios upėj šv. Laurentijaus.

Dabar jau galutinai apskaityta, kad išgelbėta: iš pirmos klesos 36, iš antros—47, iš trečios—136 ir 233 laivo tarnai ir oficeriai.

Anglinis laivas "Storstad" yra suareštuotas ir jam nevalia išplaukti. "Canadian Pacific Co." pajieško nuostolių \$2,000,000.

Ant "Empress of Ireland" nuskendo 159 maišai laikraščių, 51 maišas laikų, 8 skrynios su parcel post ir 1,903 užregistruoti dalykai. Žuvo taip-pat daug "money orderių" vertės \$140,000.

Jack London serga.

Garsiausias mūsų dienu amerikiečių rašytojas, Jack London, labai smarkiai susirgo Mexico City. Tuo tarpu jo padėjimas neina geryn.

Keista "karė".

I.W.W. smarkuoliai sumanė užkovoti Tarrytowno miestelį, kur randasi Rockefellerio rezidencija. Jie sakė, kad tai Rockefellerio locnas miestelis. Išvien su "laisvo tyliųjimo" draugija sumanė pastatyti ties Rockefellerio namu pikietus, o pačiame Tarrytowne laikyti prakaibas. Pereitą savaitę I.W.W. keli nariai nudrožė į Tarrytowną, bet ten juos areštavo. Tuomet jau didesnę kuopą I.W.W. sumanė nepasiduoti ir vėl ejo į Tarrytowną. Šiuomi tarpu White Plaine kalėjime randasi 13 I.W.W. narių. Jie sumanė apskelbt bado streiką, bet aštuoni iš jų neišlaikė ir kalėjime jie tarpe savęs susipešė.

Dievobaimingi Tarrytowno gyventojai išsigando ir parsitraukia savo apsigynimui 50 specialiu policmanų.

Užtat vienos bažnytelės kunigužis paveda I.W.W.

nariams šv. Povilo bažnyčia. Miestelio gyventojai nenori leisti rengti mitingus ne tik I.W.W., bet ir kokiai tai naujai draugijai, kuri vadinas "gyvenk ir duok kitiems gyvent".

Massachusetts bedarbiai.

Bostonas, 3 d. birželio. — Surinktos žinios nuo 1,082 darbo organizacijų apie darbų stovį. Pasirodo, jog 12 procentas tų organizacijų narių nedirba.

Pabėgo levas.

Coatsville, Pa. — Čia viešį Keen and Shipley cirkas. Iš to cirko pabėgo levas. Dabar tasai levas nusitrenkė kur tai į girias ir jo nebegali surasti.

Moteris ir vaikai bijosi aplieisti namus. Mat, levas gali "suesti".

Aplieinkinių žmonės apsiginklavo ir gauda leva.

Vėl sumušė.

Mexikos valdiškai kariuomenė kaip nesiseka, taip nesiseka. Mūšyje ties Paredon žuvo 300 kareivių iš federališkos kariuomenės. Paminėta nelaisvėn 75 oficeriai.

Dinamitas.

Washingtonas, 3 d. birželio. — Penki kavalkai dinamito atrasta žemdirbystės departamente (ministerijoje) apacioj ofiso sekretoriaus Houstono. Dinamitą atrado tarnas Vinton Janch, kuris užgesino jau smarkiai išsidedusius knatus.

Sakoma, jog jisai visai išnetyčių atrado dinamitą. Kas jį pakiošo, nėra žinios. Kavalkai nunešti į policiją dėl ištirimo.

Vieton padėkavonės Vinton Janch tapo suareštuotas ir yra tardomas. Menama, kad kas nors iš tarnų dėl keršto pakiošo dinamitą.

Žibalo šaltinis.

Kanados provincijoje Albert atrasta didelis naftos šaltinis. Naftos randasi 2,718 pėdų žemės gilumoje ir išsiskyrusiu augštynu 700 pėdų. Pakol kas, tai išimama į dieną 200 bačkų naftos.

Kuomet išdirbs fontano jiega, tuomet žymiai pakils jo išėjimas. Nafta išsiskyrusiu pasirodė geriausias rūšies.

Kanadoj dar pirma tokia išdirbystė, dėl kurios matosi plati ateitis. Spėjama, kad naftos gysla eina per visą Kanados dalį iki Alaskos ir ten įeina į didelį ežerą. Dabar prasidėjo tyrinėjimai.

Jeigu taip viskas bus, kaip dabar spėjama, tai žiemvarinis kraštas šiaurinės Amerikos žymiai pakils pramonioj.

Laukiamas gelžkelių darbininkų streikas.

Chicago. Čia tarėsi vakarinių gelžkelių kompanijos su savo darbininkais, bet dabar galutinai tie tarimai pertraukti. Todėl galima pilnai laukti 96 gelžkelių, ant kurių dirba 72,000 darbininkų, streiko.

Unijų vadovai jau paskelbė referendumą, ar streikuoti, ar ne. Referendumas turės pasibaigti 14 d. birželio.

RYMO KATALIKŲ SEIMAS WATERBURY.

(Nuo mūsų korespondento).

2 d. birželio prasidėjo sesijos L.R.K.Sus. Žinoma, neapsiejo be mišių, kurios atlaikytas šv. Juozapo bažnyčioj. Priimami delegatai, skaitomi laiškai. Delegatų randasi apie 68 ir dar vis naujų pribūna. Kunigų yra apie 13 — 14.

Suspenduotas delegatas iš Shenandoah, Pa., p. Dundzila. Kun. Dumčius išvadino tą delegatą muitininku ir pagonim. Atimta nuo jo ženklelis. Mat, Dundzila provokavo už bažnyčią ir už rašiniojo socialistų laikraščius. Dundzila pasakė, kad Shenandoah, Pa. nereikia nei kuopos.

Pirmininkas seimo p. Krusinskas (draugietis), pagelbininkas Kadzievskis (katalikietis), sekretorius kun. Milukas.

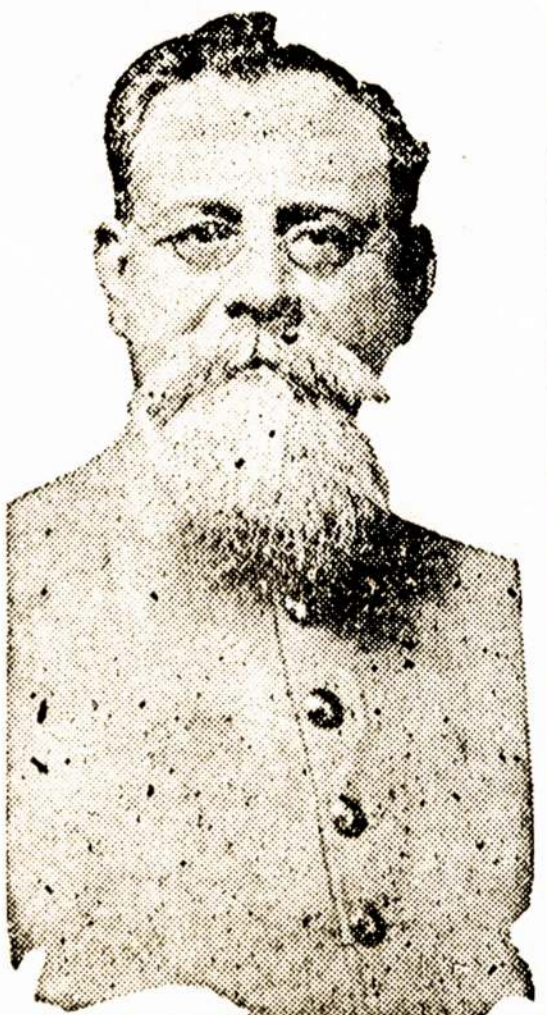
Seime nuolat kyla triukšmas, nes, kaip rodosi, tik mažda dalis delegatų teisma no apie parlamentarišką taisyklę.

Iš raportu paaiškėjo, kad pereitais metais valdyba veik nieko neveikė, nes nei vienas nieko nepasakė, apart sekretoriaus. Daug narių suspenduota.

Seiman prisiusta daug laiškų, tarpe jų ir nuo patrijoto Rutkausko, kur agitujama už tautišką ūkė. Daugely laiškų nurodoma į reikalingumą prieglaudos namo.

Kun. Kemešis, tasai garsusis Vabalinkų giesmininkas ir rėkšnyis, yra nepilnas narys S. L. R. K. A. Jam jau kartą balsas atimtas.

Kun. Dumčius praneša, kad S. L. R. K. A. yra ir bedievių. Keli nariai suspenduoti dėl vėlykines neatlikimo, o tris kuopos visai neprisiuntė atskaitos.

GEN. CARRANZA — VADAS MEXIKOS KONSTITUCIJOS NAUSTU.

Šiomis dienomis jisai pareiklavo, kad vedant tarybas tarpe Mexikos ir Suv. Valstijų būtų atstovai ir sukiliu. Jeigu gi sukiliams nebūs duota balsas ir reprezentacijos, tuomet jie neprispažina jokių tarybų ir kariaus, kaip ligišiol yra kariavę.

Mexikos sukiličiai vėl gavo labai didelį ginklu transportą.

Kiek žuvo mainierių?

Neišsirodo, kad Colorado mainieriai susitaikins su bosaiss. Per visą kovos laiką užmūsta 66 žmones ir 48 sužeista. Iš užmuštųjų—13 darbininkų, 10 sargybinių, 2 milijonieriai, 3 pašaliniai, 2 moteris ir 11 vaikų. Užlaikymas milijonijos valstijai išsavo 700,000 dolerių.

UGNELĖ SIAUČIA LIETUVOJE.

Sudegė Keidainiai, dega Krakiai, apdegė Betygala ir Joniškis.

Ateina vasara — gaisrų laikas Lietuvoj. Ugnelė naikina žmonių turtą, pelenais paverčia miestelius ir sočius. Gerai įtaisytų ugnies gesinimo įstaigų Lietuvoj nėra. Tatai nerūpi valdžiai. Nors kitam ir keistai išrodyti, kad ir gaisrai Lietuvoj mažiau besiausa, kuomet ten persimainys politiška tvarka ir žmonės galės patis savo reikalais rūpintis. Tuomet pakils žmonių sumanumas, iniciatyva ir jie išmoks geriau apsaugoti save ir savo turtą.

Keidainiai sudegė. "Liet. ūk-kas" sako:

Apie 200 šeimynų — daugiausia žydų — liko be pastogės ir duonos karnio. Padegėlių baidus padėjimas.

Jiems iš kai kurių miestų ar miestelių suteikė pagelbos — pinigais, rubais ar duona, bet tai tik lašas žmonų vargo jūroje. Nelaimė nebūtų taip didelė, jei Keidainiuose būtų buvę užtektinai gesinimo įrankių. Gaisrui gesinti buvo atvykę gaisrininkai iš Kauno, Radviliškio ir kitų vietų.

Nuostoliai siekia milijoną rublių.

Kauno rusų dienraštis aprašo liūdną paveikslą sudegusių Keidainių.

Apie tūkstantis žmonių buvo po gaisro pirmą naktį priversti nakvoti be pastogės, sudegusiuose griuvėsiuose ir pelenuose. Žindamieji vaikai klykė, motinos, raudodamos, gaudė juos prie savo tuščių krūčių. Neišsakomo žmonių vargo pasibaisėtinas vaizdas.

Dar vakar buvo jie visi šokių-tokių triobelių, arba antiekos, arba kitų krautuviu savininkai, šiandien jie visi elgetos. Surūkė, apsmilkę, išgastę turėdami akyse smelkiasis jie visi dar laimės įieškoti.

Traukiniu atvyksta jų giminių jų lankyti.

Be paprastu triobų sudegė dar miestelio pirtis ir mažda sinagoga.

Dega Krakų miestelis. Šiokią žinią telegramu yra paeimusi "Viltis" gegužės 18 d. vakare. Krakės tai nedidelis miestelis Kauno apskrityje netoli nuo Dotnavos miestelio ir Dotnavos gelžkelio stoties.

Apdegė Joniškis (Šiaulių pav.). Neseniai naktį iškjo gaisras. Užsidedę Vilio Dumčio klojimas ir perakies mirksnį visas klotimo šiaudinis stogas buvo liepsnos apimtas. Kibirkštis, daigi visi degančių šiaudų gniužuliai omė lakstyti į visas puses. Bematant, liepsna persimetė ir ant kitų stogų.

Nepraslinko nei dviejų valandų, kaip suliepsnojo dar dvi gyvenamosios ir 11 kitokių triobų. Ugnis tapo greitai viską rijo, kad ūkininkai negalėjo suspėti kaitur nei gyvulių išvesti. Gyvuliai baidai baubė, žviegė, žvenkė, bliovė, taip kad ūkininkai jau galėdami, metėsi į visas puses, stengdamiesi juos gelbėti, bet nieko nepadarė. Nuostoliai siekia 10

tūkstančių rub. Betigalioj (Kauno pav.) 9 d. balandžio sudegė 52 triobos. Nukentėjo 52 šeimynos. Daug neturčių liko be pastogės, duonos ir sėklos. Gaisras kilo iš neatsargumo.

Šniurų sodžiuje (Panevėžio pav., Maldosionių valsč.) buvo didelis gaisras. Keturių ūkininkų sudegė visos triobos. Tų ūkininkų pavardės: T. Paškevičius, V. Sadzevičius, U. Baronas ir M. Potušinskis.

Kilišų kaime (apie Panevėžio, Zarasų pav.) balandžio 2 d. kijo gaisras. Sudegė žmonių su krapilomis ir buteliais šešto vandens ir "krapijo" ugnį, moteris gi atsiklaupusios meldėsi. Kad ne keli žmonės, kurie atbėgo su kirviais ir kablais, būtų visas sodžius sudegęs.

Orlaiviai Lietuvoj.

Vilniaus gyventojai nuo kairio laiko kas vakarą apie šeštą, septintą valandą rėgi virš savo galvų skraidanti, tai vieną, tai du, po viens kitą orlaivius, didelių ratu, smarkiai žimbami ore, apsuksa jie paprastai pilies kalną. Tai karo orlaiviai, ant kurių mokosi skraidyti oficeriai, atskrenda iš Lydos ir grįžta ten atgal. Kai kada susilaukia tokiu būdu atskrendant svečių ir iš Kauno, žinoma, ir gi oficerių.

Neseniai vienas toks skraiduolys iš Lydos nukrito 6 verstus nuo Vilniaus — oficeriui nieko neatsitiko, nukentėjo tik mechanikas, smarkiai galvą užgaudamas ir pats orlaivis, kuris visai sudužo. Balandžio gi pasikutinę dieną du oficerius, Popovas ir Šapovalnikovas, grįždami Kaunan, pajuto, kad apie Proveniškių gelžkelio stotį jų laivo motoras pradėjo prastai veikti. Turėjo jie leisties, nerenkant vietos nusileido ir pataikė į duobę. Laivas sudužo, oficeriai nors ir iškrito, bet tik susitrenkė, be rimtesnio susižeidimo.

Griaustinio auka.

Naujamiestis (Raseinių pav.). Šiais metais Žemaitijų pavasaris ankstybai prasidėjo ir ilgą laiką iš tų kaitry 26 — IV pakilo didis draustinis, palikdamas liudnas pasekmes. Vakarop griaustinis trenkė į viešbutį, kur buvo susirinkusi dėl tyrinėjimo policija; tuo tarpu prie elektros signalizacijos pasitaikė žmogus, kuris ir tapo griaustinio auka.

Nepaprastas apiplėšimas.

Biržų m. (Panevėžio pav.) valstietis Julijonas Lukša, eidamas pirtin, atidavė savo pinigų 450 rub.palaikyti saviu gerai pažįstamam Lizai Stružienai, grafo Zubovo aludės prievaizdo žmonai. Kaip Lukša pagrižo iš pirties, Stružienė pasakė, kad pinigų neturinti, išplėšė juos plėšikai iš skrynios, ir išlikrųj parodė Lukšai atplėštą skryniją, kurioje jokių pinigų nebuvo. Lukša tuo nenusiramino ir pasikundė policijai, intardamas pinigų pasisavinime Lizą Stružienę ir jos vyrą.

RAUDONAS TVANAS UŽLIEJA EUROPA.

Tiktai ką socialistų laimėjimas Francijoj nustebeino visą pasaulį. Virš 100 draugų sėdi Francijos parlamente ir tankiai nuo jų balsos prigulės ministerijų likimas.

Vokietijoj, parlamente, taip-pat sėdi suvirš 100 draugų ir jie savo nenuoalšia kritika riebiųjų žemvaldžių ir fabrikantų šunybų neduoda miegot kaizeriui Villiui. Vokietijoj vis garsiau kalbama apie republiką. Milžiniškos unijos eina išvien su socialistų partija.

Austrijoj šį rudenį atsibus tarptautiškas soc. suvažiavimas. Socialistai Austrijoj jau apveikė katalikiškų klerikalų partiją.

Svedijos socialistai puikiai atsižymi. Kiekvienais rinkimais jie gauna tūkstančius naujų šalininkų.

Rusijoj "siera žemelė vėl dreba, dunda". Streikai ant streikų, demonstracijos ant demonstracijų ir visa tai vadovaujant raudonai vėliavai.

Anglijoj darbininkai rengia sudrebtinti visa buržuazinį fundamentą. Mano sudėti mainieriai, transporto darbininkai ir gelžkelių proletarai ir visi, susidėję, apskelbtį streiką.

Indijoj bus revoliucija.

Manila, Filipinai. — C. D. Kumar pranasauja revoliuciją Indijoj, jeigu Canados valdžia neįsileis indusų. Neseniai gana didelis indusų skaitlius vėl buvo grąžintas iš Canados.

C.D. Kumar yra organizatorius indusų draugijos Filipinuose. Jisai pasiuntė telegramą Anglijos pirmam ministeriui, prašydamas užsistoti už indusų.

Francijos ministerija rezignavo.

Francijos ministerijos premjeras Dumergue ir jo kabinetas rezignavo, kuomet įvyko pirmasai susikirtimas atstovų bute. Dumergue išsigando taip skaitlingos ir taip drūtos socialistų opozicijos.

Sekančiu premjeru, veikliausia, bus Viviani, socialistas renegatas (nelyginant, lietuvių p. Sirvydas), kuris šiandien yra akliavas buržuazijos tarnas. Žinoma, paskui kunigai rėks, kad Francijoj "socialistai" valdo.

Saviškius teisias.

Tokio, Japonija. — Tik ką pasibaigė teismas augstųjų valdininkų iš jūros ministerijos. Juos kaltino tame, jog jie davėsi pasipirkti Vokietijos kariškiams agentams ir pardavė daug kariškų paslapčių.

Teismas nuteisė vice-admirolą Wamotfunato ant trijų metų kalėjimą. Nuteista ir daugiau žmonių.

Laikraščių parduovėjas parlamente.

Lillio mieste, Francijoj, laike paskutinių rinkimų parlamentan išrinktas draugas Raghebum, kuris buvo ir dabar dar tesilieka laikraščių parduovėju.

Ispanijos parlamente.

Madridas, 1 d. birž. — Parlamente kilo didžiausia suirutė, kuomet sūnus buvusio ministerio Maura įsiveržė į svetainę ir gerai pavaišino lazda atstovą Soriano. Mat, tasai atstovas pavadinio Maurą bailiu. Na, tai sūnus ir nutarė atkeršyti.

Parlamente atstovai pasidalino į dvi dali ir prasidėjo tokios peštynės, kad ir kariamiškai būtų pavėdyje.

Tokio.

Tokio—tai Japonijos sostamiestis. Jisai nepaprastai smarkiai auga. Tokio dabar randasi jau suvirš dviejų milijonų gyventojų.

Garsiausia pasaulij artistė sunkiai serga.

Liege, Belgija, 27 d. gegužės. — Garsiausia pasaulij artistė Sarah Bernhardt labai sunkiai susirgo ir negali dabar pasirodyti ant stelsiaus. Daugelis apgailestauja, kaip garsią artistę, o daugelis tik dėlto, kad turėjo iš jos gerą pelną. Reikiška, visi gailisi.

Sudegė istoriška bažnyčia.

Londonas, 1 d. birželio. — Čia sudegė istoriška bažnyčia, kuri buvo pastatyta 1538 metais. Priežastis užsidedimo, yra kaltinamas sufragistės padegime, nes ten atrasta daug įvairių sufragistų daiktų, liūdjančių padegimą. Apart to, ten buvo ir jų literatūros.

Šunys — kareiviai.

Belgijos kariumenė vėl padaryta naujas "progresyviškas" žingsnis. Ligišiol buvo naudojami šunys tik dėl sargybos ir pagelbos sužeistųjų, bet dabar jau pradėjo vartoti ir pervežime kulkasvaizdžių.

Užkinko porą stiprių šunų į tam tikrą dviratį, ant kurio uždėtas kulkasvaizdis ir šunys veža. Jie labai gerai valdosi ir nebijo šaudymo. Dar kas svarbiausia, tai dėl jų nereikia atskiro maisto, nes jie galės maitintis sykiu su kareiviais.

Mat, kareiviai ir šuvažai tas pats sutvėrimas.

Amerikos daktaras gydys caruką.

Profesorius Mayo iš Rochesterio, Minn., jau pribuvo Peterburgan. Sakoma, kad jisai paties caro parkvistas caruko gydys.

Vezuvijus vis labiau kuriasi.

Neapolis, Italija, 22 d. gegužės. — Kalnas vezuvijus dieną į dieną vis labiau pradeda trūkti ir smarkiai jo veržiasi dūmai. Aplieinkinių gyventojai nusiminę ir laukia jo išsiveržimo. Jis gali užlieti lava visą aplieinkę.

Bankieriai pasodinti kalėjimą.

Paryžius, 28 d. gegužės. Du bankieriai, Barous Henri ir Robert de Neufville, suareštuoti ir pasodinti kalėjimą. Jie prašvilpė \$3,000,000 žmonių sudėtų pinigų.

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga.

Po tautiškajam seimui.

Delegatai, kurie dalyvavo Waterburio seime, veik vienu balsu sako, kad tai buvo ramus seimas ir atnešęs gražių pasekmių. Seime nebuvę aštrių partysviškių įsikiškų ir mėginimų iškrypti iš ramaus dalykų svarstymo vėžių būvę ūmai sudarė žiaurumą.

Galima pasidžiaugti tuo, kad išmokstama ramiau svarstyti, vienok, mums rodo, kad nuo taip vadinamosios mūsų "lietuviškosios" politikos mes nepabėgsime. Jeigu tą politiką išvysime per duris, tai ji sugrižs per langą.

Tosios "lietuviškosios" politikos reikalai vistik išsypnė į svarstymus ir čia turėję paaiškėti žymūs skirtumai tarpe delegatų.

Štai nors ir Šliupo laiškas, J. Basanavičiaus garbės narystė, Gabrio biuras, o gal užvis labiausia klausimas apie Lietuvos autonomiją.

Cia pilnai pasitvirtino ta, jau seniau "Laisvės" išreikšta, nuomonė, kad S.L.A. nėra vien tik pašelpinė organizacija. Tai yra dar ir progresyvi kultūros organizacija, kurios veikimas tankiai susisiečia net ir su klausimais iš politiškos srities. O kuomet taip yra, tai čia būjimas apie bėpartysviškų tautos reikalus yra didelė klaida ir mes norime pasakyti, kad draugai socialistai, dalyvaus paskutiniame seime, lyg ir per daug buvo sužavėti tuo ramumu ir bendrais principais. Tiesa, šiame seime nebuvo daugelio iš tų socialistų, kurie veikė S.L.A. seniau. Dabar, taip sakant, tik iš naujo atgyja interesavimasis S.L.A. reikalais ir todėl taip ir sunku naujiesiems veikėjams iškarto užimti aiškią, principališką poziciją kiekvienam momente, kur užsibaigia pašelpo reikalai ir prasideda "lietuviška politika".

Paimkime kelis pavyzdžius.

Eina kalba apie autonomiją. Ponas Balutis ir Co. išrodinėja, jog autonomija išgaunama tais metodais, kuriuos praktikuoja Gabrys, tai yra metodais užkulsinės politikos. Jie rekomenduoja keliai prašymėlių, rezoliucijų, protestų ir tam panašios agitacijės, tuo tarpu, socialistai žino, jog Lietuvos autonomijos gavimas bus pasekmė solidarinės kovos visos Rusijos varginių. Todėl pp. Gabrio, Balučio ir Co. rekomenduojami receptai autonomijai išgauti nieko bendro neturi su socialistų rekomenduojamu kovos būdu, kuris yra vieninteliai atsiekiantis tikslas, kaip tai parodė 1905-6 metų revoliucija.

Štai kokią poziciją turėję užimti draugai socialistai. Dabar ji išėjo kokie tai miglotumai, nedasakymai, gražiai skambanti fraza be turinio.

Visai nekaip išėjo dalykai ir su J. Basanavičiaus garbės naryste. Ažuot principališkai pasipriešinusi prieš visokias garbės narystes, kurios nedera tikrai progresyviškomis organizacijoms, nekurie mūsų draugai davę susivedžioti p. F. Živatkausko naminės politikos reikalais ir padarę dubeltą klaidą, pasilūję į garbės narius J. Šliupą. Jeigu p. F. Živatkauskas šiame seime galėjo būti mums simpatiškas, tuose žvilgsniuose, tai dar aš naltol nereiškia, kad mes galime solidarizuotis su juo visiame kame.

Didelė klaida padaryta, kai paskirta Gabrio biurai \$50.00. Bet tai jau kaltė seimo daugumos. Mūsų draugai, ypač B. Kundrotavičius, ne parakė tą, kas reikėjo pa-

Sakoma, kad Waterburio seime viešpatavo didelės antipatijos dvasia prieš klerikalus. Visiems atmintį būvo juodojo "Draugo" neprausturniavimai. Net šventakupiai, kurie niekad neturi didelės malonės dėl socialistų, šiam seimui prisijungė 25 c. stampomis ir prašė nupirkt žirkles Juodojo (klerikališko) katino uodegai nukirpt.

Cia buvo didelė proga dėl agitacijos prieš juodąją gaują, o vienok mes su liudumu matom, kad iš aukų paskirta keli doleriai "Juodajai Saulei" ir klerikaliskų mergaičių mokyklai Marrijampolėj. Ot, kaip tik čionais ir pasirodo, kad nekurint į visus siuntimus juodosios gaujos prieš S. L. A. — tame pačiame Susivienijime randasi žmonių, kurie nesigėdi viešai broliauties su klerikalais. Vienas iš tautininkų vadovų, p. Balutis, savo prakalboje viešai pasakė, kad artimiausia dėl S. L. A. organizacija yra Rymo Kat. Sus. ir jog su laiku jie susilies.

Šita proga socialistai būtinai turėjo pasinaudoti ir nurodyti visam Susivienijimui, kad jam amžinai gresia klerikalizacijos pavojus, kuomet visokie Balučiai turės progą vadovauti.

Mes manome, kad mums draugiški seimo delegatai neparokuos blogo daikto pasirodymą šių kritiškų pastabų. Mes žinome, kad jų pozicija buvo įtyn sunki ir jie darė, ką galėjo. Mes greičiausiai tą viską sakome dėl išvengimo klaidų ateity. Mes tą sakome todėl, kad darbininkų klesos išsiluosavimo reikalai visuomet turi būti mums vyriausiasis įstatymas.

Nekurie delegatai pažadėjo pagaminti "Laisvei" charakteringų seimo vaizdėlių. Mūsų skaitytojai tuomet turės dar pilnesnį supratimą apie seimą ir įvairias sriotes S. L. A.

Ar tautiškai-klerikaliska spauda užsiima baikotu?

Mums išrodo labai keista, kad mūsų tautiškai klerikaliska spauda nei žodeliu veik nepamini apie tuos persekiojimus, kokių nuo caro cenzūros kenčia lietuvių darbininkų laikraštis "Vilnis" Rygoje.

Tris "Vilnies" redaktoriai kalėjime. Keli paskutiniai NN. vėl konfiskuoti, o mūsų vadinamoji "rimtoji" spauda, tarytum, antspaudą tylėjimo prispaudė sau ant lūpų.

Bet reikėjo tik to, kad valdžia nubaudė klerikalų "Vilnį" už kurstymą žmonių prieš žydus (padavė žinią, kad žydai "ant macy" užmušė krikščionę), tuojaus mūsų "rimtieji" sušuko: ana, "Vilnį" persekioja!

Darbininkų spauda kovoje už liuosybės žodį ir už savo būties tiesas, neatranda jokios paramos netik pas klerikalų spaudą, bet ir pas pirmievių. Tai liūdina, bet tai faktas.

Žemės klausimo išrišimas bus pabaigia Meksikos revoliucijos.

"Metropolitano" numery už birželio mėnesį telpa įdomus straipsnis J. Reedo apie Meksikos reikalus. J. Reed tik patvirtina ta, ka, anot "Milwaukee Leaderio", socialistai jau per dešimt metų kalba ir ka, pagaliau pradeda patsai Wilsonas suprasti — būtent, jog Meksikos revoliucija tik tuomet pasibaigs, kuomet šio kiuo ar tokiuo būdu bus išrišta žemės klausimas, kurio išrišimo trokšta milijonai Meksikos bežemių.

J. Reed sako: "Paprastai (amerikiečiai) kalba apie Madero revoliuciją, apie Zapatos revoliuciją, apie Caranzos revoliuciją, ir apie Caranzos revoliuciją. Bet faktų yra, jog Meksikoje tūra ir tebuvo tik viena revoliucija. Tai visu pirmiausia kova už žemę. Bežemiai, peonai, ėjo paskui kiekvieną vyrą, kuris sakėsi turįs vaistų dabartinėms sąlygoms išgydyti. Madero plenas, parašytas kalėjime, sukėlė tautą griebti už ginklų, nes siūlė žemės padalijimą".

Žemės išrišimo klausimu rūpinosi ir Zapata, kuris vėliau padėjo Maderai, bet Madera netesėjo išpildyti savo pažadų. Tuomet vargdiečiai nusikreipė nuo Maderos. Oroso savo laiku irgi ėjo su sodžiaus bėdžiais šiaurėje, bet vėliau ir ji papirko stambieji žemvaldžiai.

Dabar Meksikos bežemiai savo viltį surišo su Villos ir Caranzos laimėjimu. Ypač jie pasitiki Villa, kuris pats kilęs iš vargulių ir už kurio galvą paskirta didelė pinigų suma. Villa jau konfiskavo šiaurės Meksikoje didelius žemės plotus ir išdalino juos bežemiams. Žinoma, Villa nėra socialistas ir anei supratimo neturi apie šios gaudynės demokratiškus principus. Bet tame išsiplėtojimo laipsny, kokiam šiandien randasi - visos Meksikos gyvenimas, Villa gali būti vadovu.

Prie senovės gi, prie Diazo laikų, Meksikos skurdžiai grįžti nenori, nes ten švaisioti tik giltinė. Prie Diazo ir dabar, prie Huertos, Meksiką valdė ir tebevaldė dešimties procentų ispaniškų didžponių, kurie savo haciendose (puikiose dvaruose) lėbavo neblogiau, kaip senieji lenkų šlektos. O aštuonios dešimtys peonų, bežemių, vilko didžiausią jungą. Haciendų savininkai išplėšė peonams jų žemele, prikerę prie savo dvarų, palikdami jiems mažą sklypelį žemės, kuri paveldavo apdirbtį ne džiūniam. Tai buvo baudžiava, aštri, nemėlaširdinga eksploatacija. Lietuviai darbininkai gali atsiminti, kad savo laiku ir Lietuvoje daugely vietų valstai atimė žemę nuo valstiečių.

Kaip tik tas pats dėjos ir Meksikoje per istisus amžius. Diazas pardavė savo šalį užsienio kapitalistams. J. Reed nurodo, kad Diazas buvo prisidėjęs pristatyti darbininkų tabako plantacijoms, kurios randasi "Valle Nacionalo". Žmones gaudydavo, areštuodavo ir, kaip vergus, pristatydavo tabako magnatams. Žmonės praminė tą "Valle Nacionalo" mirties pakalnę, nes darbininkas, ten papuolęs, neišgyvendavo daugiau trijų metų.

Ir štai, prie tos senovės žmonės, sodžiaus bežemiai, grįžti nenori.

J. Reed sako: "Per tris revoliucijos metus žmonės daugiau įgijo galvon proto, negu per 35 metus Diazo valdymo. Jau tai svarbu, kad jie išvaikščiojo visą Meksiką būdami revoliucijos kariūnėmis. Jie pažino pirmą dar kartą savo šalį ir juose užaugo didelis nacionalistinis jausmas. Kiekviena republikos provincija, slapiai ar atvirai, yra apimta revoliucija".

Taigi, mums, lietuviams darbininkams, neišpultų žiūrėti išaugsto į Meksikos liaudį. Tiesa, ji yra apgaudinėjama ir mulkinama, bet ji kovoja už duoną ir žemę ir, ji kovoja prieš haciendatarius ir prieš jų valdžią, Diazo ir Huertą.

"Saturday Evening Post" sako, kad Sv. Valstijų prezidentas Wilsonas irgi jau pradeda praregti dėl Meksikos dalykų. Sako, jog daug įsiai ir jo ministrai pasimokino, perskaitė socialistų De Laros ir Pinchono knyga apie Meksikos liaudį.

Tenais, toj knygoj, taip-pat aiškinama, jog žemės dalykai yra pamatas Meksikos revoliucijos.

Lietuvių Zecerių Sąjunga.

"Naujienose" skaitome: Gegužės 25 d. susitvėrė lietuvių zecerių draugija, vardu "Lietuvių Zecerių Sąjunga Amerikoje". Mat, gyvenimas privertė ir lietuvių zecerių organizuotis.

Į L. Z. S. A. kol-kas įsirašė tikėtai Chicago lietuvių zeceriai. Sąjungos įstatai bus išdirbti trumpu laiku.

Lietuviai zeceriai, norintieji prigulėti prie L. Z. S. A., kreipkitės į L. Z. S. A. sekretorių, šiuo adresu: A. Juozaitis, 3244 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Socialistai — naminės pastogės ardytojai.

Kasgi negirdėjo socialistų priešus šaukiant, kad tie nelabieji Markso pasekėjai norį išgriauti namus, išvyti žmones iš po gimtinės pastogės.

Labai gerai. Pažiūrėkime į statistiką: Didžiojo New Yorko dalyje, Manhatane, 1900 metais iš 20 ypatų tik viena ypatė turėjo savo namą, o 1913 metais jau iš 35 ypatų tik viena teturėjo savo namą.

Tai kaipgi socialistai atims namus, sugriauš gimtinę pastogę, kuomet žmonės šiandien namų nebeturį?

Amerikiečiai ir Lietuva.

Kiek galima spręsti iš Lietuvoj išeinančių laikraščių, tai amerikiečiai vis didesnę įtakę daro į Lietuvos gyvenimą. Šiuo žygiu mums rūpi, suprantama, socialistų daromoji įtakė.

Vyriausia šiandien Lietuvoj partija — tai klerikalų partija. Jai rūpi apimti visas gyvenimas. Ji nepakenčia jokio prieštaravimo net tik iš socialistų pusės, bet ir iš pirmievių.

Su ta klerikalų partijos spėka reikia kosmarkiausią kovot. Nors ir toli nuo Lietuvos būdami, amerikiečiai, betgi, gali daryti įtakę į Lietuvos gyvenimą, užvis labiausia per savo laikraštį.

Siuskite, draugai, Lietuvoj socialistiškų laikraščių, ar tai užprenumeruodami juos, ar tai stačiai nuo savęs siusdami. Tai vienas iš pasekmingiausių būdų įgyti įtakę ir atsipirti prieš juodvarnių gale. Mūsų giminės ir pažistami Lietuvoj nepaprastai brangina laisvą Amerikos socialistų žanados žodį. Stengkimės, kad tas žodis juos pasiektų. Nesigailekime tų kelių centų, nes tautai padės šiuoliais naversti tą archaiską Rymo būdinką.

"Rygos Naujienos".

Jau kelis sykus minėjome "Laisvėje", jog laikraštis "Rve. Naujienos" yra negeistas darbininkų šeimynoje svečias.

Cia mes norime paimti ištraukėlę iš jo laikraščio straipsnio kur kalbama apie p. L. Jakavičiaus referatą jo visą Meksiką būdami revoliucijos kariūnėmis. Jie pažino pirmą dar kartą savo šalį ir juose užaugo didelis nacionalistinis jausmas. Kiekviena republikos provincija, slapiai ar atvirai, yra apimta revoliucija".

Taigi, mums, lietuviams darbininkams, neišpultų žiūrėti išaugsto į Meksikos liaudį. Tiesa, ji yra apgaudinėjama ir mulkinama, bet ji kovoja už duoną ir žemę ir, ji kovoja prieš haciendatarius ir prieš jų valdžią, Diazo ir Huertą.

"Saturday Evening Post" sako, kad Sv. Valstijų prezidentas Wilsonas irgi jau pradeda praregti dėl Meksikos dalykų. Sako, jog daug įsiai ir jo ministrai pasimokino, perskaitė socialistų De Laros ir Pinchono knyga apie Meksikos liaudį.

Tarp kitko pažymėsimė, jog policistai, klausydami to referato, gausiai rankomis plojo.

Dėl Socialist Party laikraščio.

Visų šalių socialistai, kuomet tik jie sudarė iš atskirų vienučių čielą kūną, — socialistišką organizaciją — greit suprato, kad jos gyvavimui, augimui būtinai reikalingas tam tikras maistas — savo partysviška laikraštija. Ir tuomi jie rūpinosi.

Tas jiems neuždėjo jokios ypatingos naštos, bet organizacijai buvo didelė iš to nauda. Organizacijos laikraštija ne tik agitavo darbininkus, bet sykiu ji supažindino su organizacijiniu gyvenimu, padarė ryši tarpe narių ir organizacijos. Be savos laikraštijos tokio tvirto ryšio negali būti. Žmogus labiau surištas tik su maža dalele, o visos organizacijos atspindis jam nėra matomas. Tokiu būdu, nors jis kovoja ir stengiasi kitus organizuoti, jam lieka neišplėtotas viešasis bendrumas, kuris būtinai reikalingas jo išsiluosavimui.

Tai seniai suprato ir tūli Amerikos anglai socialistai. Bet kadangi čia visas socialistiškasis judėjimas randasi ant žemesnio laipsnio, negu Europoj, tai toji mintis negalėjo čia prigyti. Mat, daugelis buvo ir dabar dar yra tos nuomonės, kad partijai savo laikraščio nereikia. Tatai gali atlikti kiti laikraščiai, net ir toks "Christian Socialist", kuris vadovaujasi dogmoms ir kvailoms ceremonijoms. Betgi, gyvenimo nuotikiai parodė jų paklaidą. Ir štai, neseniai liko nutarta žengti tą svarbų žingsnį.

Dabartinis "The Party Builder" ne atvaizdindavo tikro partijos stovio, nes jam galėdavo įtilpti tik atskaitos, svarbesni pranešimai ir kokiis trumpučių straipsniukas. Tas joku būdu negali nuvesti viso partijos judėjimo, veikimo, negali imti ir plačiai miniai nurodyti aiškiai ir nusakytą poziciją linkui visokių prieplakų su krikščioniškojo socialistinio "bagažu" ir sindikalistų. Jis negali nurodyti keliai kitiems socialistiškiesiems laikraščiams. O tas irgi būtinai reikalingas.

Todėl nutarimas įsteigti partijos organą, tikrojo to žodžio prasme, yra svarbus ir džiuginantis žingsnis dėl visos darbininkų klesos.

Maž-daug, verta paminėti ir apie išdirbtą dėl būsiančio partijos organo idėjinį planą. Apart įvairių partijos pranešimų, darbininkų judėjimo visame pasaulyje, bus suteikiama specialiai straipsniai apie socialistišką judėjimą ir socializmo filosofiją. Įžanginiai straipsniai turės būti pilnoj santarmė su Soc. Party taktika ir pažiūromis, kas išdėta partijos platformoj, rezoliucijose ir deklaracijose. Įžangiuose straipsniuose negalės būt vedama polemika prieš partiją, redaktorių galės išreikšti savo ypatišką būžiūrą tik tam tikram skyriui ir su savo parašu, kaip ir kiekvienas partijos narys.

Šis punktas iš to idėjinio plano ypač yra geras ir naudingas. Laikraštis tarnaus pilnoj to žodžio prasmei organizacijai, paskleidimui ir auklėjimui organizacijos pažiūrų ir idėjų.

Tai taip mūsų draugai anglai svarstė apie savo laikraštį ir svarstė gražiai. Nors ne visi, bet dalis iš dalyvausiu tame posedyje aiškiai pabrėžė, kad privatiški socialistiškai laikraščiai negali taip gerai atlikti organizacijos reikalių, negali taip drūčiai sujungti narių su organizacija, kaip kad tai atlieka pačios organizacijos laikraštis. Tačiau jiems dar neatėjo galvon tokia tuščia mintis, kaip socialistai turi atsinešti link socialistiškų laikraščių, jie nesvarstė valandoms apie privatiškų socialistiškų laikraščių ir nedavė jokių kvailų "enciklikų". Jie svarstė, galvojo, kas reikalinga organizacijai.

kaip ją sutvirtinti, kaip veikti, kad ji labiau pakiltų, negu dabar yra. Taigi, jų pozicija verta užgyrimo.

Tuo tarpu, tarpe tūlos dalies lietuviškų socialistų dėsasi kas kita.

Tas begalinis svarstymas ir tų "enciklikų" rašymas apie privatiškų socialistiškų laikraščių, mano nuomone, nėra visai naudingas pačiai organizacijai. Kad organizacija augtų, tobulintų — reikia dėl jos dirbti, reikia apie ją svarstyti, reikia ją ir jos organą gerinti. Ar pas mus taip daroma?

Ne. Vieton organizacijos reikalų, svarstoma apie privatiškų laikraštiniųkus, apie jų biznį. Tas, brolyčiai, parodo, kad mums per daug galvoj kopustų... Tai negera apraška, nes iš šalies žiūrėdamas žmogus butina turės pasakyti: eik savo keliu ir leisk tiems žmonėms kalbėti.

Mums būtinai irgi reikėtų eiti didelį žingsnį pirmyn, nors ir ne tuo žvilgiu, ką dabar atliko mūsų draugai anglai. Daugiau atydos į organizacijos pakėlimą, į pastatymą jos ant geresnio pamato, labiau rūpinkimės išplatinti "Kovą", tą vieno didelio proletarijato kūno maistą, be kurio negali apseiti nei viena socialistiška organizacija.

Barabošius.

Korespondentams.

"Laisvės" redakcija meldžia visų savo korespondentų pranešti apie "Vyčių" organizaciją. Sekite, draugai, tos organizacijos veikimą, tėmkvit jų elgimasi ir praneškite mums. Mums reikia statistikos.

LAISVOJI SAKYKLA.

Už blaivybę ir prieš salinūs.

"Laisvės" N. 39 Illinoiso salinūnkas gina savo profesiją ir visą sceną, kurioje žaidžia alkoholis. Tas gi daras dėl darbininkų labo, nes sako: "kur dings tie 2,000,000 darbininkų, uždarius salinūnus?"

Žinoma, autorius, būdamas darbininkų salininku, jau nepasakoja apie profesionalų bėdas, kurios juos sutiktų, salinūnus uždarius. Todėl man norisi šį argumentą padaryti svarbesniu. Taip, uždarius salinūnus, Suvenytose Valstijose sulauktu krizio čiel pulkai policmanų, teisėjų, kalėjimų užveidų, advokatų, gydytojų, šundaktarių, klinikų savininkų bei jų tarnų, dvasiškai tėvų, o su laiku ir politišku agentų ir tt.

Mat, dabar kiekvieną gatvės kampana puošiant salinūnai, liaudis turi puikia orąga pratintis prie eismo nuodu ir nuodytis. Kada ai apsinuodija, netekę proto ir jausmų, pradeda teršti gatves ir namus, kelti ermiderius ir muštynes, tai reikalingi pulkai policmanų ir teisėjų dėl mokymo mandagumo ir tvarkos palaikymo tiems anuodytiems. Advokatai reikalauja kaltinimui ir teismui kaltininku, eirtybės pagamintu. Visokios rūšies gvydotojai reikalauja evdymu ligų per girtybę inrautu.

Dvasiški tėvai reikalingi mokymui savosios doros ir dirbtinio protavimo tiems, kurių nrotą suparalyžiavo alkoholis... Kam netruks dvasos tvirtinti, kad salinūnų uždarymas neatilsleptų ir beprotamius, pataisus namus. Iigonbučius ir prostitucijos amate?

Taigi, liktų be darbo vyrai, tai sakant, puikios lyties ir fizionomijos.

Akvvas autorius, gerai permatydamas savo profesijos nuopelnus, plauja rankas, sakydamas: "kodėl ne kaltinti gyvenimo sąlygų?" Bet tas kaltasias "sąlygas" dėl salinūnų žydėjimo užtūl.

Lygiai laiko nepaliečiamybę ir t "sąlygų"rėmėjus, apginėjus. Savuosius gudriai pagiria, sakydamas: "daugelis salinūnkų yra tai šviesūs žmonės".

Tegul p. Ill. Sal. pasako: ar dorai elgiais tie žmonės, kurie yra išlavinti, šviesūs ir tą šviesą sunaudoja tamsiems tikslams? Nes didžiama salinūnkų visom pajegom ir visuomet agituoja prieš blaivybę, visuomet agituoja už partijas, palai-kancias šios draugijos dabartinius pamatus, visuomet priešingi politiškomis moteriu teisėms. Jiems nesvarbu tas, kad šiandien moterys pilietiskai sulygintos su kūdikiais, su beprociais ir su prasikaltėliais, kad stoka teisų sunkiai atsliepią į jų darbo užmokestį. Jiems svarbu tik tas, kad moteris neigautų civilios kovos įrankį — balsą ir ji nepavartotų kovai prieš salinūnus, kitaip sakant: prieš klinikas, kuriose operuoja liaudies protas ir kiseniai!

Tiesa, dalis salinūnkų nestoja taip drąsiai po "dešinės", dar tuli, kartais, dejuoja ant draugijos ydų, bet saugok dievę, jie nesutepa savo rankų aktyvišku darbu. Žengdami prie kokio aiškaus tikslo. O jei ką veikia, tai keli?

III. Salinūnkas mandagiai apsimetęs demokratu, gina girtoklybę, remdamasis "didžiūmos" noru, bet prisirišėkim, kiek balsuoja už salinūnus žmonių, kurių protas galutina alkoholio su-naikintas, ir kiek blaivybės salinūnkų neturi balsavimo teisės?

Kas nori sulaukti sveiką, blaivą protąga žmonių draugija, to pareiga kovoti prieš girtybę, prieš girtybės rėmėjus-apginėjus, prieš sąlygas, gimdancias girtybę, visai nepaisant to, kad girtybės panaikinimas duos tokį pulką bedarbių, tarp kurio galima išsivaizdinti vyru, sveriančiu po 300 svarų. Draugija, būdama blaiva, tuos vyruis pastatys fabrikon į vietą kūdikių, senelių ir silpnų moterų. Jie galės priengrti dykusius dirvonus vaisiu auginimui, galės statyti higieniškus darbininkams namus, galės dalytis darbu su perligai ir pefunkiaji dirbančiais darbininkais ir taip toliau. Salinūnus uždarius, liks liaudies maistui tie grūdai ir vaisiai, kuriuos dabar perdirba į alkoholi, liks tie milijonai dolerių, kuriuos dabar prageria ir iš gėrimo priezasties išleidžia. Liks daugiau ramumoni, plati dirva apšvietai, sveikos galvos, blaiva sekan-ti karta ir tt.

Lukšų Justinas.

KNYGŲ APŽVALGA.

A. B. Klaipešiškis. Prūsų Lietuvių Raštija. Trumpa Prūsų lietuvių knygų ir kalendorių apžvalga. Tilžėje 1913 m. "Birutės" leidinys. Šio raštelio tikslas, kaip sako pats autorius, yra parodyti lietuvių raštijos stovį Mažojoj Lietuvoj.

A. Pannekoek. Galutinis klysu kovos tikslas. Vertė Alena Kuršaičiūtė. Išleido N.S. Kaina 10 c. "Kovos" spauda. Philadelphia, Pa.

Knygelė turį agitatyvišką svarbą. Ji nebrangi ir todėl gerai galės prasiplatinti.

Lietuvių Bankas Vilniuje

(priedas prie "Lietuvos Ūkininko") L. V. V., tai trečioji Vilniaus Savitarpio kredito draugija. "Bankas įsteigtas tam, kad suteiktų reikalingų pinigų banko nariams ir kad nariai ir pašaliniai žmonės galėtų pasidėti į tą Banką pinigų procentams ir atimti banko lėšas reikalus".

DALYKAI, KURIE GALI NUŠVIESTI J. PERKUNO, SPARR IR ORINTO SUMUŠIMĄ.

Kiek mes galime spręsti iš laišku, kuriuos gauna "Laisvės" redakcija, tai mūsų socialistiška visuomenė nenori tylomis praleisti Hoosick Falls incidento. Čia savaimi kyla labai daug pašalinų klausimų, ne vien tik patys sumušimo faktas.

Visiems aišku, jog už mušėikų pečių stovėjusi kokia tai druta, galinga spēka ir mušėikos buvo įsitikrinę, jog ta spēka apsaugos juos nuo atsakomybės. Todėl tai tie bjaurybės ir kraugeriai buvo taip drąsus.

Mes žinome gerai, kokia buvo ta spēka, ir štai keli faktai, kurie gali daug ką išaiškinti.

Apie Albany kunigą.

Kas tai yra per kunigas? — klausė "Laisvė". Reikia gerai išsiaiškinti dalyką — pasakė "Keleivis", ar tik už mušėikų pečių nebuvo stovėjusi dvasiškija?

Du draugu iš Hudson, N. Y., drg. A. Bubliauskas ir J. Savincius sako, jog tas kunigas trankosi po visas Albany apygardas. Jisai buvojo ir Hoosick Falls. Tasai kunigas atvykęs buvo prieš Velykas į Hudson. Čia jisai rėkė visa gerklė: "muškit, neisileiskit jokio kalbėtojaus, muškit visokiais įrankiais, ne tik kalbėtojus, bet tuos, kurie nori jų".

Štai kame suva pakastas. Bjauriausios apjakusio fanatizmo idėjos sukelia žvėriškus įėjimus.

Mes negalime, mes nepriivalome palikti be pasekmės šito pranešimo apie barbariškus pamokslus.

Lai pamato lietuvių visuomenė, kokių esama dar kunigų.

Turime pažymėti, kad tas kunigas važinėja po apygardas, kur daugiausia gyvena tamsūs mūsų broliai, o tai ir geriausia dėl jo dirva. Kur nėra socialistiškos agitacijos, kur viešpatuoja viengirtuoklystė, ten jam geriausia dirva dėl skelbimo šitų žvėriškų pamokslų.

Apie tą kunigą kitas žmogus rašo iš Albany, N. Y., kur tasai kunigas viešpatuoja lenkiškai-lietuviškoje parapijoje. Kunigas čia, namie, keikia ir plūsta visokiais žodžiais ne vien socialistus, bet ir, abelnai, lietuvius, kurie nėra tokie duosnus, kaip lenkai.

Kada vienas bedarbis, atkeliavęs tan miestan, nuvyko pas tą kunigą patarimo paklaust, tai kunigas pasakė: "eikie į salioną, tai rasi darbininkų, o aš nesmi darbininkas, tai nenoriu, kad čia tokie vaikščiotų".

Albany lietuvių dar labai tamsūs. Tenais labai smarkiai prasiplatinusi girtuoklystė.

Šiaip ar taip, bet tuomet, kada bus teismas, reikia užkliudyti ir klausimai apie Albany kunigą. Šiame atsitikime mes remiamės tuomi, kad Suv. Valstijų konstitucija gvarantuoja ir socialistams liuosybę žodžio.

Hoosick Falls "valdžia".

"Lietuvos" korespondentas, kuris su tokio pamėgimu aprašė drg. J. Perkuno sumušimą, nurodė, jog policija net kelis sykius buvo šaukta raminti mušėikus, bet nepribuvo. Čia kiekvienam turėjo ateiti galvon mintis, kas gi tai per do ypatinga policija?

Policijos pasielgimas, kiek girdėjome, taip-pat bus tardomas.

Ypatingas do miestelio ir teisėjus. Jisai priguli prie lietuviško beno, kartu su lietuvišais grajinu baliuose ir vestuvėse ir traukia alutį.

Vadinasi, minėtas teisėjas yra "savas" žmogus ir jeigu jisai taip myli kompaniją, tai jau jo nereikia bijoties.

Dabar prie salionų: Hoosick Falls smūklės atdaros per kiauas naktis. Svaigalai pardavinėjama šventadieniais prie baro, o šauksmai pasigėrusių girdisi ligi vėlybos nakties. Ir vietinė valdžia žiūri į tai per pirštus.

Dabar jūs galite suprasti, kodėl tie mušėikos, sukurvindami socialistus, nesibijojo jokios atsakomybės.

Kiek mes girdėjome, tai jau pradėta tyrinėjimas apie Hoosick Falls valdžią. Tuo tarpu, mes dar nenorime paskelbti tų visų žinių, kurias turime ant rankų. Tik galime užtikrinti, kad dalykas tyrinėjimo pakreiptas į geras vagas ir prokuratūros rankose yra daug faktiškos medžiagos.

Draugas J. Turau iš Brockton, Mass., kaip tik nuvyko pas savo gimines į Hoosick Falls tuomi laiku, kada buvo taip baisiai sumušti draugai Sparr ir Orintas. Jisai nurodo, kad miesto daktaras kasžin kodėl nenorėjęs gabenti draugų Sparr ir Orinto į Troy ligonbutį, nors jo buvo labai prašyta. Jisai sakėsi čia juos išgydysias ir dar vis erzino: tai, girdi, pasimatysias su advokatu, tai su miesto gaspadorium ir tt. Taip jisai vilko per tris dienas, o ligoniai buvo opiausiamė padėjime. Tuomet drg. Turau iš Brocktono surado kitą daktarą ir su jo pagelba pavvyko išgabenti Sparr ir Orintą į Troy. Šiaip, kasžin ar jie būtų pagiję.

Tai gi, kas tasai miesto daktaras?

Drg. Turau sako, jog išbuves tame miestely tik savaitę, lyginais per tą triukšmą, bet pamatė, kad tenais nevalima rasti teisybės. Visi jie alų maukia, socialistus keikia ir tiek.

Dabar "Laisvės" skaitytojai pilnai gal suprasti, kokia atmosfera viešpatuoja Hoosick Falls. Taigi, įsiekiant teisybės, mes turėsime daug priešų, bet teisybė, o ne melas, turės paimti viršų. Laisvietis.

Aukos bylos vedimui su Hoosick Falls fanatikais.

F.M. iš Brooklyno.....	1.00
L. Ereminas	1.00
V. Dixne iš Jersey City 1.00	
A. Patashius iš J. Crty 50	
J. Papievis	25
J. Papievis	25
J. Juodis	25
C. Linorta	25
D. Pilka	25
L. Duoblenas	25
P. Milauskis	25
T. Baltranas	25
F. Jasudis iš Detroit, Mich.	2.00
T. Rimkus iš Dayton, O. 1.00	

Viso \$8.25

"L.N. 39 pagarsinta \$6.50

Išviso \$14.75

Draugai, aukaukite daugiau!

Nepaprastai lietuš.

Netaip seniai telegrafas pranešė, jog Sveicarijos kalnuose iškrito apšiai juodo sniego. Sniegas taip išžiūrėjo, turtum jis būtų sumaišytas su suodžiais. Vienok, tyrinėjimai parodė, kad tie neva "suodžiai" buvo tai milijonai mikroskopiskų gyvūnėlių.

Praeitėje tokie atsitikimai skaitėsi baisy apsirėškimu. Joks kitas nesuprantamas gamtos apsirėškimas niekad nepadarėdavo tokios plačios įtekmes ir išgastų kaip nepaprastai lietuš. Ypač baisiais žmonėms išrodė taip vadinami kruvinai lietuš, apie kuriuos daug sykių minėjome nuo pat ankščiausiu istorikų laiku.

Tytenhanger'o parke, Kento apskrityje, Anglijoje, Tai va, 14 kovo, 1813 m.

pietu, Gerace miesto gyventojai, Kalabrijoj, patėmijo prisiartinantį nuo jūros audringą debesį. Debesio spalva laipsniškai mainėsi iš pilkos į ugniniai raudoną, ir greit pradėjo birti stambūs raudono, kraujui panašaus, skystimo lašai. Tuo tarpu debesys taip tirštai apgaubė visą aplinkę, jog pasidarė veik tikra naktis. Visi manė, jog tai pasaulio pabaiga, ir gyventojai persigandę puolė bažnyčiosna melstis.

Po kelių valandų debesiai nuslinko: pavojus ir išgastis praėjo. Tyrinėjimai keisto iš debesų nupuliusio skystimo parodė, jog jo raudona spalva paėjo nuo lengvųjų rausvų dulkių, kurios turėjo žymų žemės skonį. Matomai tai buvo kur toli ugnikalnio išmestos augstai oran smulkios dulkės, kurios pasakui susimaišiusios su vandeniū garais nupulė žemyn lietaus pavidale.

Spalio mėnesyje 1814 m. Piedmont'o kalnuose pasniogo keletą colių storio keistais rausvais miltais, panašiais į sutrintą plytą. Antrą dieną biskį palijo ir po lietaus, išstiprus tiems miltams, daug-kur matėsi raudonos kaip ir kruvinos plėmos. Tas nemažai pėrgasindo vietinius kaimiečius. Mokslinčiai ir tą atsitikimą išaiškino vulkaninio veikimu.

Lapkrikyje, 1819 m., miestatas Montreal umai tapo apdengtas tamsa ir pradėjo lyti juodyla. Paskiau tą "juodylą" analizavo ir patyrė, jog tai vanduo sumaišytas su suodžiais. Tokia daugybė suodžių galėjo patekti oran nuo milžiniškų girių gaisrų, kurie pirm to atsitiko į pietus nuo Ohio upės.

Vieną rytą 1670 m. Hague miesto piliečiai, sukėlę pamatę, jog visos miesto gatvės krauju aplijusios. Patirta, jog raudona spalva gavo nuo milžiniškos daugybės mažyčių vabalėlių, nupuliusių ant žemės lietaus lašuose. Vienok, balius biurgeriai tikejo, jog tai buvo iš augstybės leistas perspėjimas. Vėliaus jie sakydavo, kad buves perspėjimas apie užpuolimą ant jų šafies Lindviko XIV armijū.

1608 m. mieste Aix, Francijoj, įvyko irgi panašus "kraujo" lietus, kurio spalva paėjo nuo raudonų tulų plestekų sparnelių, kuriuos, joms ore iškilus, vėjas nudauskė. Yra žinomi taipgi "pieno" lietus, kurių spalva paeina nuo lengvųjų baltų dulkių, kurias smarkus sūkurių pagaudavo tyruose ir kurios paskui, vėjo nešamos, susimaišydavo su lietaus lašais ir padarydavo juos baltais. Buvo atsitikimai, kada lijo geltonas "sietos" lietus, kuris ištyrus pasirodė sumaišytas su geltonais įvairių medžių žiedų dulkėmis.

Balandžio 12, 1895 m., miestelyje Allante, Ohio, laike smarkaus vėjo, pribiro tokia daugybė sliekų, kad žmonės sunku buvo šalygatviais vaikščioti. Sunku atspėti, iš kur jie atsirado, bet rodos teisingiausiu bus spėjimas, jog jie išlindo iš žemės, vieton iškristi iš debesų.

Nėra abejonės, jog "ciklonų sūkurių", taip vadinami "tornados", kartais pakelia iš vandens žuvis, varles ir kitokių gyvūnus ir nuneš juos kartais ir labai toli nu meta vėl žemyn. Tornado, tai oro sūkury, besisukantis su greitumu iki 500 mylių į valandą. To sukurio vidury yra tuščias ir jisai traukia savin viską, kas ant jo kelio pasitaiko, pradendant namais ir baigiant prido vandeniu ir jo gyvūnais.

Dabar tornados aiškina ma įvairius nepaprastus lietuš, kurie laiks nuo laiko šen-ten atsitinka. Louisville'je kele-tą metu atgal audros laike lietus užliejo visas gatves, ir baskui gatviu ravuose ir pelkėse pastebėta daugybė mažų žuvyčių.

Tytenhanger'o parke, Kento apskrityje, Anglijoje,

syki lijo vėžiais. Yra žinoma keletas atsitikimų, kada lijo silkėmis, o neperseniai Skotijoj lijo smulkiais jūrių vėžiukais.

Aplink Kennawey kaimą, Fifeshire, Anglijoj, syki taip apšiai prilijo mažyčių varliukių, jog jos rėpliojo net į namus ir reikėjo jas sluotomis sluoti į kruvas. Taipgi yra liję jūrių žolėmis. Syki net visas miestelis Anglijoj tapo tirštai, tartum storais vortinkliais, apkarstytas išdžiuvusiomis jūrių žolių virkščiomis.

Seniau, kaip minėta, panašūs apsirėškimai buvo nesuprantami ir rodė esą kuotai virsgantišku. Dabar gi žmogaus protas jau išaiškino ne tik tokius, bet ir daug svarbesnius, daug painesnius gamtoje apsirėškimus. Galima viltis, jog ateis laikas, kada visatoje neliks nieko nesuprantamo.

J. Stropus.

Mažas fejtonas.

Nežinia, iki koliai būčiau keikęs. Kur nekeikt! Jaučio svaras daugio iki 40 centų. To paties nešvariausio gyvulio - kiaulės — iki 25 centų.

Baisėtinios sanlygos... Dabar taip: jei sutikai žmogų, (ypač darbininką) siektiek svariau apsirėngusį, su-prask: jis, tik vieną kartą dienoj valgo. —Kitai, būtų apilyšęs.

As ir gaspadinei tik-ką ne-išsižiojau, kad tik po syki dienoj taisytų valgi. Vasa-ra... centų reik.

Draugas pirma nei "la-ba dieną!" davęs — perser-gėjo.

Nedejuokite! Tuo-j-tuo-jaus virs kitaip. Atsirado gerų žmonių: aukauja daug tūkstančių kiaulėms gyvenimui pagerinti. Kaip tik jas (kiaules) geriau užlaikys, mandagiau apvaikščios — tuks ir veisis geriau. Augs, kaip ant mielių. Pilna bur-na "pork-čaps" valgysimė. Kumpius dėsim sau kur nori. Kas iš jų! — Kalbama, lašiniai stogus dengs.

— Kita syk gal... — dadu-rion. —Juk senose pasakose mini: "Stovi bažnytelė, lašiniai dengta, kumpiais ap-ramstyta, dešrom užrakyta. Tojon bažnytelėn — kunigas su sviestine barzda".

Iš to džiaugsmo suvalgiau ir tą, ką ryt dienai palikt ketinau. Tuojaus atpig... Tik kantrybės.

— Čvierinasi žmonės, daugiau nieko. — Atsiliepė gaspadorius, pypkę rūkydamas. Negerina savo veisles — kiaulių. Vieni nepaeina, i kupetos nutakė, — kiti išdžiūve, sunykę; dar kiti, j beždžionės panašūs.

— Priimkite ir mano ket-vergi, — atsiliepė Pilypas, kurį visi laikė kvailiu. Nors jis mane laikote kvailiu, — patįs kvaili taip, kad nei šio svarbaus, ar net svarbiausio dalyko, sau nepersistatote. Čia yra evoliucija, ka jūs taip tankiai minite. Lauku bėgant, kiaulės progresuos. Žmonės ims pavvzdžius nuo jų. Tik įsivaizdinkite. Jei-gu jums visiems galvočiams prireiktų pinigų — negauti. Kiaulės nei "palocų" degino, nei brangių paveikslų pjaustė, nei raitos su pe-ticijoms pas prezidentą bu-vo, — o atsakančią sumą pi-nigų gavo, savo reikalsms. Inkviziciją, sunkia dvasi-šką globą nusivertė.

— Kad ir tiesa! — Šluos-tydama rankas dadurė gas-padinė.

Mes, su draugu lyg susi-gėdijom, nežinojom, keno tei-sybė, kas kvailesnis. Pily-pas su savo pasaka, ar žmo-nės su savo progresu?

Bet, kad kiaulės augstyn kila, progresuoja — užgint negalima.

Amerikiečiai myli tvert įvairiausias "ligas"; nepro-šal būtų sutvėrus "Anti-kiaulių ligą". Gal ir mūsų tuli laikraščiai atskleis savo skiltis — gvildint šį svarbų klausimą.

Tiek to. J. Rėda.

D-ras H. Zacharias.

ERNST HAECKEL— JO GYVENIMAS IR DARBAI.

(Tąsa).

amžiaus; dar 1809 mete J. Lamarack, pagal mūsų nuomonės, daug gabiau, negu Darwinas ir su tokiais pat prirodymais ir pama-tais tas idėjas skelbė, vienok, jo balsas pasi-liko balsu šaukiančiu tyruose. Net ir Char-les Darwinas gal būtų likęs daug mažiau po-puliarišku, ne tik tarp plačios publikos, bet ir tarp specialistų, jeigu ne Ernstas Haeckelis, kuris sugebėjo visa eile ne tiek po-puliariškų, kiek moksliskų straipsnių, ku-riuose buvo renkami faktai ir apvaisinamos abelnos idėjos, pertikrinti mokslininkų vi-suomenę tame, jog evoliucija tikrai yra re-aliskumu, su kuriuo prisieina skaitytis.

Žinoma, jog mokslo veikėjai visada bu-vo labai konservatyviški. Tas visai supran-tama, jie gauna nuo savo mokytojų eilę su-trumpintų šarpiai bėgančio gyvenimo paty-rimų, jie nenorėdami pasiduoda savo "mo-kyklos" hipnozui, ir tas verčia juos labai skeptiškai žiūrėti į viską, kas dedasi už tos mokyklos ribų. Štai kodėl mylėtojai, ypač seniaus, taip tankiai parodydavo specialis-tams - profesionalams naujus mokslo ke-lius, štai kodėl vardai tokių mylėtojų, kaip Hallilėjaus, Keplerio, net ir Charles Dar-wino, ir Lamarcko, Gethes ir kitų užsitar-navo augščiausią mokslo garbę. Ir štai Ernstas Haeckelio ypatoje, mes turime tyrą moksliską įiegą, kuri mokėjo ilgus metus praleisti neatsiskirdama nuo mikroskopo ir prie tvarkymo savo ir svetimų kolekcijų. Haeckelis su milžiniška kantrybe skyrstė panašius apsirėškimus, idant paskui sutvė-rus stebėtiną paveikslą panašumo skirtin-gumuose. Toje prasmėje Haeckelio gyve-nimas ir darbas išrodo tiesiog idealiskū.

Mums nėra reikalo slepti, jog daugelis jo idėjų, išreikštų kaip "Visotinoj morfologi-joje", taip kituose dviejuose kapitališkuose veikaluose "Visotinoj filogenijoj" (filogeni-ja, — mokslas apie paėjimą viengų gyvūnų veislių, iš kitų) ir "Žmogaus paėjime" (ant-tropogenijoj), gal būtų laikui bėgamam, taps su-muštos naujais tyrinėjimais, su pagelba ge-rėsnų metodų ir naujais įrankių. Bet jeigu dings menkesni punktai, tai pasiliks jų kolosaliska abelnas vertė. Tos trys didžios sintetinės knygos, kurias pagamino milži-miškas perdirbimas daugybės faktiškosios medegos, davė 60-se ir 70-se metuose moks-liskai minčiai tokią pakraipą, kuri privertė ją nusikratyti daugybę neiktikėjimų ir iš-eiti į tyrą empyriško tyrinėjankio mokslo kelią.

Labai daugelis dabartinių pažangių-ųjų mokslo vyrų negali ne prisipažinti, jog Ernstas Haeckelis ir jo darbai davė pradžia-ją moksliskam veikimui, pridavė tam vei-kimui prasmę ir pakreipė jį atsakančior-likmėn. Jeigu vėliau gyvenimas tulus jų nustumė iš to paskirto kelio ir jie nuėjo ki-tu keliu, tai tuo geriau jiems ir tuo geriau mokslui. "Is priešingų minčių gimsta tei-sybė", — sako francizų priežodis. Ir štai tame pastarame žvilgyje Haeckelio veiki-mas, pabaigoj praėjusio ir pradžioj šio am-žiaus, pasirodo taipgi labai vertingū ir žin-gėdžiū. Jeigu tuo laiku Ernstas Haeckelis davė mums mažai tyrai moksliskų analitiš-kių veikalių, tai jo filosofiškos idėjos, gal iš daugelio atžvilgių ir labai kritikuotinos, pa-gimdė didelę specijalę literatūrą ir padėjo atgaivinti moksliską ir drauginę mintį. Kaip ten ateityje nebūtų apie jį sprendžia-ma, kaip ten busiančios gentkartės jo vei-kalus neaiškintų, vienas dalykas yra tikras, jog tie filosofiskieji Haeckelio veikalai, ku-riuos jisai jau ne tiek remia specijaliais bi-jologijos žinojimais, kiek abelnai žmoni-jos, — gal but, labiau už koki kitą pastarų dvi-dešimtų metų veikala, prisidėjo prie sujudi-nimo žmoni-jos, kuri jau rengėsi išsėti užsi-ganėdinus savo atsiekimais, ir užmiršda-mą, jog kenksmingiausias dalykas yra ramu-mas—tyla. Tas ramumas lygus mirčiai. To ramumo nežino nei bijologija, nei abelnai platusis gyvenimas.

Juk gamtoje nėra lygsvarės ir, todėl, neleistų žmonijai nurinti lygsvaroje, žadinti joje kritikos mintį, šaukti ją kovon, — ta-me tikrausis pašaukimas kiekvieno filosofo ir drauginio veikėjo. Taigi, mes matėme, jog Ernstas Haeckelis, pagaminęs milžiniš-kią daugybę tyrai moksliskų veikalių, mokėjo suvienyti savyje tris ypatas: ir analitika, ir sintetiką, ir filosofiją. Nebeto, kad tokia-me visapusiškame veikime nebūtų progos kritikai tą ar kitą jo mokslo punktą įkasti. Vienok, nėra jokios abejonės, jog kaippo ty-ras mokslininkas, kurio analitiški veikalai pėrgyvens daugel gentkarčių, kaippo dau-

giausia 19 šimtmytyje nuveikęs Ernstas Haeckelis pasilieka augščiau už visus kitus savo bendradarbius. Gal but tuli, bet ne-daugelis, mokslininkai daugias už jį nu-veikė kokioj-nors vienoj atskiroj srityj, bet Ernstas Haeckelis nuveikė daugias, — jis įvairiais būdais ir iš visų pusių stumė žmo-nijos protą išsivystymo ir progreso keliu.

Haeckelis kaip filosofas — monistas.

Filosofijos tikslu yra suvienyti visų praeities ir dabarties žmonių patyrimus į tvarkią visatos supratimo sistemą. Toks su-vienijimas, kaip jūreiviui geografiška ma-pa, būtinai reikalingas mislinčiui ir tyrinė-tojui. Aišku, jog savo išvadžiojimams me-degą filosofija turi imti iš visų mokslų. Bet visuose laikuose atsitikdavo, jog kuris-nors vienas mokslas, šarpiai plėtodamosi, įtrauk-davo filosofiją savo išdibrty prasmų ir įsi-vaizdinimų vagon. Ir vienas mokslas pa-verždavo nuo kito tą rolę vyriausio filoso-fiško mintijimo vadovo. Praeito amžiaus viduryje atėjo bijologijos eilė stoti arenon kovos už gamtišką pasaulio aiškinimą, prie-šais mytologiškosios epochos palaikus. Vie-nu žymiausių idėjinų mintijančios žmoni-jos vadovų toje kovoje pasirodė Ernstas Haeckelis.

Haeckelis pasirodo labai savotiška fi-gura istorijoj išsiplėtojimo filosofiškojo mintijimo.

Hefding'gas sulygina jį pagat karingo temperamento ir filosofiško palinkimo su atgimimo epochos mintytojais. Ir ištikrųjų, jo veikaluose — tas pats sukilimas prieš au-toritetus, ta pati karšta kova prieš seniai susidėjusius ir tradicija pašvėstus įsitikri-nimus. Ir tasai filosofiškas temperamentas pastumia judėjimą mintijamąjį skaitytojo aparatą, žadina jame troškimą patirti visa-tos paslaptis. Gyva, spraukia minčią, aug-čiausios rūšies žingeidumu kvėpuoja jo vei-kalai. Juose jaučiama garbus troškimas pasiekti pamatinės mūsų žinojimo prad-žias, karštas besistengimas apimti abel-nąjį didįjį visatos sąryšį ir kasdieninis rei-kalingumas išaiškinti sau santikius žmogaus su visu pasauliu.

Haeckelis atėjo prie filosofijos nuo gamtažinystės. Jo mintis augo tada, kada Vokietija iš žemdirbių kaimų ir amatnin-kiškai - cechiskų miestelių šalies keitėsi į fabrikų - pramonės centrų šalį ir kada, stu-miami besiplėtojancio kapitalizmo, greitai griuvo drūti, suakmenėję draugijiniai san-tikiai kartu su juos rėmusiomis įsienėsi-siomis pažvalgomis ir vintiklinimais. Tokia-me laike gamtininko mintis prigimtu būdu linkusi persiimti tik-ką darwinizmo formoj išsireikšusiu mokslu apie organiškiojo gyve-nimo evoliuciją.

Ir Haeckelis priėmė visą darwinizmo idėjų subudavojimą, kuris savo reališku aiš-kinimu, prisitaikymo organizmo prie gyve-nimo salygų, pakeitė neaiškūs išvadžioji-mus harmonijos ir vintiklinybės. Tie išva-džiojinai pirmesniuose teologiskuose ir me-tafiziškuose bandymuose išaiškinti tą pa-matinį slaptingą organiškiojo pasaulio ruožą (santaiką organizmo dalių tarp savės ir santaiką jų veikmėse) turėjo būt priro-dymu paslėptos valios arba augščiausio tik-slo, apsirėikiančių organizmų tvėrime. Iš-aiškinimas to prisitaikinimo proceso mecha-nizmo, kurį nurodė Darwinas, lošia milži-niška rolę dabartinės moksliskai — mstan-čios žmonijos pasauliožvalgoj. Dar pabaig-joją aštuonioliktą amžiaus net skeptiška kokio-nors Voltaire'o mintis suklupdavo prieš tą paslaptį ir visas pozicijas atiduoda-vo teologiskam mintijimui, kuris iš organi-zmo vintiklsingumo išvesdavo buvimą di-džiojo meisterio, kuris "su stebėtinu, neapi-mamu gabumu sutaisė viską vidų ir išvirš, užganėdinimui organizmo tikslų", kaip per-galingai mokino išminčius Freind ateista Berston'ą (Voltaire'o veikale "Istorija Jen-nies arba ateistas ir išminčius").

Darwinizmas nurodė, jog "istoriška-sis", kaip jį patsai Darwinas praminė, pris-i-taikinimo procesas susideda iš trijų fakto-rių: permainingumo, paveldėjimo ir parin-kimo. Prie to, didžiojo meisterio rolę, ku-ris pažymi organizmų prisitaikymo žyme, lošia aklas stichijinis gamtiškio parinkimo procesas. (Kaip žinoma visi organizmai stengiasi kuodaugiausiai išsiplatinti, bet minėtas procesas reguliuoja organizmų platinimos, naikindamas neprisitaikusias ir apsaugodamas prisitaikinusias organizmų formas. Toje pat aklėje ir neprotingoje pa-rinkimo įgiejoje randasi išrišimas ir kitos pamatinės organiškiojo pasaulio ypatybės, tai yra, vienodumo jo abelo plano, vienkar-tu su savotiškumu, apsirubežavimu jo veisi-nių kuopų (pasiremiant Darwino vadinamu ženklų skirtingumu).

(Dar bus).

S. Gorsky.

Iš dvasiškų tėvėlių gyvenimo.

Vertė V. Paukštys.

(Vaizdai iš vienuolynų (kloštorių) praeities).

(Tąsa).

bėti nuo kūdikių, kurie pasitaiko pagimdyti ar tai iš nelaimės, nuo kurios niekas nėra apdraustas, ar tai suteiktą per dvasią šventą, ar tai pagautą per savo nežargumą ar per karštą maldą. Ir jeigu tokis atidengimas būtų pasitaikęs kitame kokiame vienuolyne, tai niekas iš to nebūtų stebėjasis ir gal net ne vienas iš kardinolų būtų gardžiai nusi juokęs, kad tokios "gudrios" seseris ir moka paslėpti tokį darbą. Bet dabai atrasta ten, kur tokios buvo gardžios ir mešios žuvys, kuriomis maitinosi kunigaikščiai, kardinolai ir pats popiežius! Čia jau buvo savotiškos rūšies įžaidimas augščiausios katalikiškos valdžios. Juk tai bjauru: augščiausio dievo tarnai valgė tas žuvis, kurios maitinosi paskandintais sesių-vienuolių kūdikiais! Priegtam, ne vienas iš kardinolų atsiirgo gardžia žuvimi ir pajuto žmogienos kvapni, nuo kurio negerai pasidarė ant širdies...

Ryme prasidėjo vienas po kitam posėdžiai, kuriuose dalyvavo visi žuv-valgiai. Jie svarstė, kokią vienuolėms duot bausmę už tokį pasielgimą.

Visų pirmiausia buvo paskirta akušerė išegzaminuoti visas to vienuolyno vienuoles. Iš šešiosdešimties dviejų vienuolių keturiolika atrasta neščių, t. y. vidutiniškai iš keturių ar penkių vienuolių viena buvo neščia; pagaliau, pagal paliudijimą akušerės iš 48 likusių vienuolių, kuriuos laimingai pagimdžiusios neseniau, kaip pora savaičių atgal. Matomai, jų kūdikiai ir gulėjo prūde dar čielai.

Popiežius, neseniai dar čulpęs pirštus suteptus to vienuolyno prūdų žuvimis, tapo "nemielasirdingas" ir paliepė, kad visos vienuolės "žuvinio" vienuolyno būtų pervestos į vieną... paleistuvystės namą tame pačiame mieste!

Išsykio pasirodė, kad tokia bausmė, tai ne bausmė, nes ir pirmiau vienuolynai mažai kuom skyrėsi nuo paleistuvystės namų, o vienuolės — nuo paleistuvių. Bet ištikrųjų, bausmė buvo labai aštri. Tų laikų vienuolės, nors ir didžiausios paleistuvės, turėjo nekurius tiesas: jas negalima buvo pasodinti į kalėjimą be daleidimo augščiausios dvasiškos valdžios, negalima buvo mušti vienuolę, nes kaltininkus smarkiai bausdavo ir tt. Mat, tamsešioji minia visados gerbdavo dvasišką drabužių ir nežiūrėdavo, kas po tuom drabužių slepiasi. Nors ir didžiausis žmogžudys, jeigu tik jis kunigiškuose drabužiuose, dauguma prieš jį galvą nulenks, bet jeigu tą patį žmogžudį aprėdys kitais drabužiais, visai kitaip prie jo atsineš ir tie, kurie jį pirmiau gerbė.

Vienuolės, pagal paliepimo popiežiaus, pervestos į oficiališkų paleistuvystės namus (Tais laikais popiežius buvo ir svietiškas valdovas), jautėsi baisiai bjauriai. Visų pirmiausia, nuo jų šalindavosi kavalieriai, dar taip neseniai su jomis vienuolyne meiliais besiglamonėjusieji. Turėti reikalus garbingam žmogui su vienuole buvo paprastas dalykas, bet jau su paleistuve, nors iš "netyčių", žemino jo garbingą vardą.

Apart to, prostitutė, pagal tą laikų įstatymų, neturėjo tiesos niekam atsakyti savo "meilėj", nes už atsakymą tapdavo nubas-ta rykštėmis. Apart to, paleistuvystės namai, ypatingai antraklesiuose miestuose, yra lankomi įvairiais girtuokliais ir driskiais.

O sunkiausia buvo neščių vienuolėms. Tų laikų įstatymai reikalavo, kad "prostitutė, tapus neščia, pildytų visus paleistuvystės namų vidurinius darbus ir, laike pietų, šluotų gatvę priešais paleistuvystės namą". Galima sau persistatyti, kiek jos turėjo pergyventi vargo, perkeltos iš vienuolyno į paleistuvystės namus.

Tuos garsiuosius prūdus užpylė žeme ir apie riebais ir gardžias žuvis pas kunigaikščius ir dvasiškų valdžią pasiliko tik nemalonys atsiminimai.

Vienok, Paudos vienuolynas nebuvo kokia nors reta išimtis. Beveik visuose Italijos moteriškų vienuolynų prūduose nuolat išplaukdavo į viršų kūdikiai, bet skirtumas buvo tame, kad iš tų prūdų nevalgydavo žuvų kunigaikščiai, kardinolai ir popiežius, pertai niekas neatkreipdavo į tai atydos ir tik išimdavo kūdikį, kaip negeistiną prū-

de daiktą, ir užkasdavo kur nors kitur, kad įesivaikytų po akimis.

Tokiuo savo pasielgimu neatsilikdavo nuo Italijos ir kitų šalių vienuoliai. Dar ir dabar tegyvuoją moterų vienuolynas priemiesty Orleano (Francijoje), kurio archive laikėsi įdomus dokumentas, savotiškas neva protokolas, apžiūrėjime vienuolyno prūdų:

"Pagal paliepimą Orleano arcivyskupo, žemiau pasirašiusieji apžiūrėjo vienuolyno parke prūdą, bet nieko ypatingo jame nerado. Vanduo, tyrus ir skonis geras. Kaslink kūdikio, rasto valstiečių grabėje, einančioje iš prūdo, galima spręsti, kad lavonas atplaukė iš kitur, nes jeigu būtų lavonas įmestas į prūdą, valstiečiais, tai jis išrodytų netaip pasenusiu ir būtų nugrimzdes ant dugno, o nesilaikęs ant viršaus".

Čia taip atsargiai parašyta, kad ir šešėlio nuožiūros nesimato, jog kūdikis būtų į prūdą vienuolių įmestas. Storos vienuolynų sienos gerai mokėjo paslėpti tą viską, kas dėjos vienuolyne...

Suprantama, vienuolė, pajutus, kad ji jau neščia, visados stengdavosi nuo to išsigelbėti, pertai išeidavo ant scenos įvairios tamsios ypatos, lupdavo savo aukas kiek imanydamos ir, tankiausia, nuvarydavo jas į kapus. Panaikiniu vaisiaus užsiimdavo ne vien moteris, bet ir vyrai, kurie, pagal parodymo tų laikų istorikų, darydavo ir tokias "operacijas", kurios stačiai priversdavo mirti. Vienok, kaip tos "operacijos" nebūtų baisios, moteris visuomet stengdavosi naudoties vyrų patarnavimais. Iš tos priežasties ir būdavo daugybė tokių "geradėjų", kurie per čielus metus tik ir važinėdavo po moteriškus vienuolynus ir, be jokio pasigalėjimo, lupdavo iš jų pinigų.

Su paleistuvyste kovoti vienuolyne negalima buvo ir nuo jos atsakydavo net tokie vyskupai, kurie aiškiai suprasdavo, jog vienuolės ir vienuoliai skandina katalikišką bažnyčią purvuose. Vienas iš tokių katalikiškos bažnyčios stulpų, arcivyskupas iš Saragossos, rašė:

"Sėkla yra galinga ir visur apsiereiskia dieviška valia. Visi gerai žino, kad vienuolės tankiai gimdo kūdikius. Su tokiu apsiereiskimu mes kovoti esame persilpni. Todėl melsime viešpaties, kad vienuolės gimdytų kūdikius sveikus, stiprius ir kad juos nenužudytų, kaip tai tankiai padaro, bet išauklėtų ant garbės augščiausiojo".

IV.

"Jeigu vienuolė, neišsilaikydama nuopikto pagundinimo ir per savo žmonišką silpnę, prasižengs prieš savo nekaltę, tai jos prasikaltimas nėra didelis ir visados dovanojamas, jeigu tik ji atiduoda savo nekaltę vienuoliui, bet, viešpatie apsaugok, ne paprastam žmogui".

Bet šie rimti linkėjimai neįvyko. Mat, reikėjo tuomet prie vienuolynų įsteigti ir auklėjimo namai...

Meš reikalaujame trumpesnių darbo valandų, kad duoti daugiau liuso laiko moterei, kad ji galėtų daugiau užsiimti dvasiško ir etiško žmonijos pakilimo reikalais, o ne vien krovimu milijonų žmonijos tranams, kurie savo paleistuvingų gyvenimu tik demoralizuoja moteris.

Meš reikalaujame sutrumpinimo darbo laiko, žinodamos, kad tas iš kiekvieno atžvilgio yra dideliai naudingas žmonijai, kaip kad nekuriuos atsiliepė ant straipsnio, kuris tilpo "Laisvės" 8-tam numery.

Meš turime reikalauti daugiau liuso laiko dirbančiam moterei, kad ji galėtų pakilt ant augštesnio doros laipsnio.

Tik liusa, nekankinama moteris, gali būti dora. Vergė negali auklėti savyje doros.

Darbininkės yra liuosos tik tiek, kiek jos priklauso pačios sau. Senovės geresnės moteris atsiduodavo dievams, kad galėtų išauklėti savyje dorą.

Meš, darbininkės, nenorime atsiduoti jau šiandieniam dievui, bet reikalaujame daugiau liuso laiko dėl išgilinimo į savo dvasiškų reikalus netik nedėliniais, bet ir valandomis darbo dienomis.

Sutrumpinimas darbo dienos aprubežiuos eksploataciją, sulaukys norinčius pralobti vaisiais svetimo triušo ir sušvelnys kovą už gyvasties palaikymą.

Kartu meš, darbininkės, reikalaujame ir nuo mūsų vyrų darbininkų, kad jie neįsipyktų moterų lygiam ir visuotinam balsavimui, nes (Dar bus).

MOTERIES

APŠVIETIMAS.

Moteries apšvietimas — moteries išsiliosavimas. Neapšvieta — vergija.

Mokslas, susipratimas — mūsų galybė.

Sie išsireiškimai parodo mums vertę apšvietimo.

Kodėl gi dabar moteries darbininkės apšvietimas taip žemai stovi?

Dėlto, kad moteris darbininkė vaitoja po vergijos jungu ir neturi nei laiko, nei ištekliaus, nei spēkų dėl užsiėmimo daile, muzika bei mokslu. Turėti laiką, reiskia — turėti spēką ir išteklį.

Kas skaito ir supranta mūsų klesikus? Skaito — tik ne darbininkė.

Kas užsiganedina grožybę, daile, muzika? Tik ne darbininkė.

Pasirodo, kad dailė, muzika ir literatūra milijonams moterų darbininkių yra nežinoma, neprieinama.

Kaip dailė, muzika, taip ir literatūra neženka derlingos dirvos. Dar kas valdo svetimas kalbas, tas suranda šio-kios-tokios literatūros, jog lietuviškos literatūros visai nėra, išskyrus keliatą brošiūrėlių žemaitės. (? Red.).

Šiandieninė literatūra pasvėsta yra tik dėl turėjų moterų nuobodžiavimo prašalimo, bet ne kovojančiai moteriai darbininkei.

Literatūra, dailė ir muzika auga ne plačioje liusoje darbininkų dirvoje, bet tik turtuolių rūmuose.

Duokime moteriai daugiau liuso laiko, nenaikin-kime jos prigimtų spēkų, gabumo ilgų bei lygiu su vyrais, mažai pelningu jai darbu fabrikose, dirbtuvėse bei namų darbuose, o pamatysime, kad apšvieta ir mokslas, kurie taip reikalingi moteries kultūriškam kilimui, tuoj išsivystys ir bujos.

Meš reikalaujame trumpesnių darbo valandų, kad duoti daugiau liuso laiko moterei, kad ji galėtų daugiau užsiimti dvasiško ir etiško žmonijos pakilimo reikalais, o ne vien krovimu milijonų žmonijos tranams, kurie savo paleistuvingų gyvenimu tik demoralizuoja moteris.

Meš reikalaujame sutrumpinimo darbo laiko, žinodamos, kad tas iš kiekvieno atžvilgio yra dideliai naudingas žmonijai, kaip kad nekuriuos atsiliepė ant straipsnio, kuris tilpo "Laisvės" 8-tam numery.

Meš turime reikalauti daugiau liuso laiko dirbančiam moterei, kad ji galėtų pakilt ant augštesnio doros laipsnio.

Tik liusa, nekankinama moteris, gali būti dora. Vergė negali auklėti savyje doros.

Darbininkės yra liuosos tik tiek, kiek jos priklauso pačios sau. Senovės geresnės moteris atsiduodavo dievams, kad galėtų išauklėti savyje dorą.

Meš, darbininkės, nenorime atsiduoti jau šiandieniam dievui, bet reikalaujame daugiau liuso laiko dėl išgilinimo į savo dvasiškų reikalus netik nedėliniais, bet ir valandomis darbo dienomis.

Sutrumpinimas darbo dienos aprubežiuos eksploataciją, sulaukys norinčius pralobti vaisiais svetimo triušo ir sušvelnys kovą už gyvasties palaikymą.

Kartu meš, darbininkės, reikalaujame ir nuo mūsų vyrų darbininkų, kad jie neįsipyktų moterų lygiam ir visuotinam balsavimui, nes

MOTERIMS NAUJIENOS

mės, gerindamos sau būvį, pagerinsime jį ir jums.

Šiandieninė statistika parodo, kad moterų yra tik 10% girtuoklių, taigi reiskia, jeigu jų būvis būtų geresnis, gal jos toli gražu ir to nepasiektų.

Valdžia ir draugija prižiūri, kad namai, gatvės, turgavietės būtų švariai užlaikomos, kad oras ir vanduo nebūtų užnuodytas.

Išatimdavystė ir valdžia rūpinasi, kad aprėdalai ir vaigis, kumbaris ir dirbtuvės, fabrikai ir geležinkeliai nekenktų žmonių sveikatai ir negimdytų ligų, bet paklausime, kokia nauda darbininkei iš tų visuomeniškų įstaigų, jeigu nėra laiko joms naudotis?

Kas gali būti didesniu pavojum darbo žmonių sveikatai, jeigu ne ilgos darbo valandos ir prie to mažai užmokestis?

Higiena remiasi ant fiziologijos.

Bet ką mokina apie gyvenimo apsiereiskimų įstatų mokslas? Stai ką: normališkas procesas gromulavi-mo reikalauja šešių valandų, kad darbas nekludytų gromulavi-mo. Tokiu būdu darbu-lika tik aštuoniolika valandų laiko.

Mūsų laikuose šaliai, su jos demokratiskai - republikoniskomis įstaigomis, nereikalingi darbo gyvuliai, reikalinga tik galutinai atlikti darbus protaujančiom pilietėm bei piliečiams. Prie išsivysčiusios technikos, daugiau reikalinga proto, išlavintos spēkos, negu kuniškų pajėgų.

Jeigu šalis nori turėti sveikas ir protingas pilietes, kaip lygiai ir piliečius, ji būtinai turi įstatymais apsaugoti dirbančios visuomenės sveikatą ir apšvietą per aprubežiamą darbo dienos aštuoniomis valandomis ir užtvirtinimą visuomenei atsakančios užmokesčes.

Vienok ar taip tikrai yra, kad valstybė rūpinasi sveikata ir mokslu savo darbo klesos? Gal ir rūpinasi, tik ne darbo klesa, bet savo, — tai patis valdininkai ir jų moteris, bet ne darbininkės.

Tuomi mės, lietuviškos moteris, kartu su vyrais pareikaukime nuo visu tu, kurie išnaudoja visus, kas tik yra silnesnis.

Visos eikime į eiles darbininkų viso pasaulio ir reikalaukime 8 valandų darbo dienos.

M. Nieniuvienė.

Žymus socialistas pateisina sufragistes.

New Yorkan atvykęs žinomas detektyviskų apysakų rašytojas Conan Doyle, veik begėdišku būdu išniekio Anglijos sufragistes. Jisai pranašavo, kad greitai sufragistes pradės lynčiuoti, kaip Amerikos negrus.

30 d. gegužės New Yorke atsiuvo didelis mass-mitingas, kur kalbėjo "The Call" redaktorius, Charles Edward Russell. Jisai ne vien pateisino Anglijos sufragistes, bet pasakė, kad jų kova yra vienintelis šaltinis jų spēkos. Jeigu jisai, Russellis, būtų sufragisčių padėjime, jisai elgtųsi taip-pat.

Jeigu ypata turi būti valdžia, tai ji turi turėti savo šėrą (dalį) valdžioje. Tai yra pamatas dėl teisingos valdžios, tai yra pamatas Nepriugulmybės Deklaracijos Suvienytose Valstijose.

Valdžia gali būti dvejopa: arba absoliutiška, kur karaliaus sakosi valdąs pagal dievo valią, arba valdžia, kuri tarnauja žmonėms ir kiekvienas gali dalyvaut toje

valdžioje. Tokia valdžia, žmonių valdžia, turi būti ir Amerikoje.

Kiti skundžiasi, kad sufragistės naikina nuosavybę, bet argi amerikiečiai ne-naikino nuosavybę, kada jie kovojo prieš Anglijos karalių tyranią? Ir dar kaip naikino! Vadinasi, tat — naikinimas nuosavybės anaipol dar nesuteršia paties judėjimo garbės.

Tūli užmeta sufragistėms — sako Russellis, — kodėl jos nesikreipia į sveiką protą. "Mano mieli, bet jos tai darė jau septyniolika metų ir nieko negavo!"

Jeigu Anglijos ministerija ir parlamentas būtų teisūs, tai jie pavestų žmonėms nubalsuoti suteikti moterims teises ar ne, vienok jie taip nesielgia. Argi čia neaiški ministerijos ir valdžios kaltė?

Taigi, neturėdamos legališko kelio teisėms išgauti, sufragistės turi stot ant prievartos kelio. Ir, reikia atiduoti joms garbę, jos dar nepralėjo svetimo kraujo, vien tik savo.

MELLI REESE.
Tai pirmutinė moteris, kuri pasirėngusi lėkt per Atlantišką vandenyną.

ŽINIOS.

Moteries negali ištekti už indusų.

Toronto, Can., 25 gegužės. Canadian valstija išleido įstatymą, kuriuomi persergsti britiškas moteris, išpažįstančias krikščionišką tikėjimą, kad jos neįtektų už indusų mahometonų ir kitų, kurie pripažįsta daugpatystę. Jeigu kurios moteris apsisves su tokiais, tai jos bus išsiųstos sykiu su savo vyrais į tą šalį, iš kur paeis jos vyrai.

Mergaičių vakacijos.

New Yorke "Lyga apgy-nimui mergaičių" kasmet išsiunčia daugumą mergaičių ant vakacijų. Siemet gi ji mano išsiųsti ant savaitės laiko daugiau tūkstanties mergaičių ant farmų. Kad padauginus savo išda, lyga atidengė New Yorke vasarinę krautuvėlę įvairių saldumynų ir nesvaigančių gėrimų.

CLEVELANDO LAISVĖS DRAUGIJA.

Cleveland, Ohio.

"Laisvės" N. 39 yra užklausias, ką veikia moterų draugijos Clevelande.

Pas mus dabar nesiranda nei vienos pirmieviškos moterų draugijos, nes buvusioji "Birutės" draugija susivienijo su "Laisvės" draugija, o pastaroji yra vyrų ir moterų draugija. Taigi dabar randasi tik bendra vyrų ir moterų draugija. "Laisvė", kuri irgi dabar jau nieko neveikia, nes, užėjus karščiams, ir negalima veikti. Pradės savo darbą tik nuo pirmos dienos rugsėjo. Veikimo plenai jau išdirbti ir net nekuri visuomeniški veikėjai užkviesti.

Apie kitas draugijas pakalbėsime truputį vėliau.

A. S. Šmigelskis.

Anglijų tūkstantis moterų gydytojų.

Pagal paskutinę paduotą statistiką, Anglijoj randasi apie tūkstantis moterų gydytojų. Viename tik Londono randasi suvirš 200 moterų gydytojų. Kituose didesniuose miestuose randasi po 10, po 5 ir tt. Nėra tokio miesto, kad neatsirastų moters gydytojų. Nelabai seniai Anglijoj didelės nusistėbėjimas buvo, kuomet išsirdavo, kad moteris gydytoja, bet dabar tie laikai praslinko ir moteris užima gydytojų vietas visose įstaigose.

Kiek Anglijoj uždirba moteris?

Anglijoj, moteris užima gana augstas valdiškas vietas ir gauna nemažas algas, vienok, sulyginus su vyrais, jos toli mažiau gauna, pildydamos tas pačias pareigas, kaip ir vyrai. Pavyzdžiui, teisiu ministerijoj tarnauja moteris, kaipo inspektorius kalėjimų ir gauna \$1410 i metus ir tik ištarnavus žinomą terminą, pasiekia iki \$1.950. Tuom tarpu vyrai inspektorijai gauna iki \$3000. Taipgi daugelis moterų tarnauja prekybos ir pramonijos ministerijoj, kurių algos yra apie \$2.000. Vyresnioji moteris inspektorius mokyklų gauna \$3.000, o vyresny-sis daktaras — \$2.000. Tik apdraudus skyrių randasi viršininkė, kurios alga siekia \$5.000, t. y. lyginasi vyrų algai.

Iš to mes matom, kad moteris, nežiurint į tai, ar jos atlieka lygu darbą su vyrais, ar dar didesnį, skaitomos yra daug žemiau ir augštesnė klesoj.

Jaunos poros.

— Drg. B. Kondratavičius iš Wilmerdingo apsigėdė su panele Kubiliute iš E. Liberty, Pa.

Linkime jaunai porai kuolaimingiausio gyvenimo ir sykiu niekuomet neužmiršti didžio socializmo idealo.

Elizabeth, N. J. Drg. Stanislovas Nasolia, narys 30 kuopos L. S. S. apsigėdė 30 d. geg. su panele Antonina Stankiute. Linkėtina jaunavedžiams laimingiausio gyvenimo poroje. Laikę vestuvių kankiniams tapo suaukauta \$5.25. Aukos pasiusta "Kovon".

Vestuvės buvo puikiausios ir visai ne pagal senovišką paprotį. Vieton to-rielių daugumo buvo deklaracijos, dainelės ir trumpos prakalbės.

Linksmas paminėti, kad pas mus vis daugiaus laisvesnių porų randasi.

F. P.

KORESPONDENCIJOS.

Simpson, Pa.

Sis miestelis nedidelis, bet turtingas dirbtuvėmis; apart anglių kasyklų, dar randasi mašinų dirbtuvė ir šilkų. Lietuvių randasi ne daugiausia, bet ir tie sulenkėję, tamsūs, dauguma Vilniaus gubernijos. Jeigu ir priguli prie draugijų, tai prie lenkiškų.

Pastaruoju laiku tapo suverta S. L. A. kuopa, kuri 17 d. gegužės parengė vakarą. V. Kudirkos draugystės aktoriai iš Forest City, Pa., sūlė du veikalus: „Amerika Pirtyje“ ir „Paliepus Knarkia“. Buvo taipgi dainos ir deklamacijos. Publikai vakaras patiko.

G. Garbinis.

Cicerò, Ill.

S. L. A. kuopa, pamačiusi laikraščiuose, kad socialistas veikia, dirba, kruta labui žmonijos — rengia apvaikšiojimus 10 metų sukaktuvių nuo atgavimo lietuvių spaudos, na, tai ir jie, kaip patriotai, surengė apvaikšiojimą 10 metų sukaktuvių nuo atgavimo spaudos. Pasikvietė garsiausius iš Chicago kalbėtojus, ale tēmkykite! Ogi „Kataliko“ reaktorius Gudą ir p. daktarą Rutkauską. Aš manau, kad jums, draugai, to ir užtenka, paminėjus tų dviejų didvyrų titulus, ant kiek jie yra gabūs veikėjai, o jeigu nekurie nežino, tai, štai jų veikimo vaisiai: Pirmas kalbėjo p. Gudą. Pradžioj kalbos įsiai kalbėjo, kalbėjo ir kalbėjo, o apie ką, tai nei įsiai pats, nei kitas negali išaiškinti, bet vienok žmogus paskui atsibudo ir griebėsi už temos, ugi apie neregius ir dramblių. Girdi, — vienas iš neregių pačiupinėjo dramblio galva, tai manė, kad arbusas, o kitas pačiupinėjo vuodegą, tai manė, kad virvė ir tt., o ką jis manė tuomi žmonėms pasakyti, tai dievai žino.

Paskui kalbėjo apie pasakas. Girdi, jūs skaitykit pasakas, o skaitydami pasakų knygeles įgysite pageidaujama mokslą. Pasakos, girdi, tai vienintėlis kelias prie progreso ir apšvietos.

Paskui kalbėjo antras kalbėtojas daktaras Rutkauskas. Na, ir ką jūs manote Šitas žmogelis papasakojo? Ugi štai jo kalba. „Aš, girdi, jums, lietuviams, sakau, kad lietuvių yra garsūs kariautojai, kad jie yra smarkūs prie peštynių“ ir tt. Toliau tęsia: „Kas mums, lietuviams, galėtų užmesti stambelystę senovėje, tai tas nieko nesupranta ir yra silpno proto“. Pabaigęs tą sakinį, vėl sako: „Pakol lietuvių buvo stambelėdžiai, tai jie tamsiausi buvo“. Paskui kalbėjo apie raštus, kaip ir kokių būdu prasidėjo spaudos raštai, bet toli gražu nežinojo ir pats, kaip tas viskas buvo.

Liepė žmonėms skaityti raštus, bet tik esą labai daug negerų raštų, kurie nereikia skaityti. Kokie negerai raštai, tai visai nepasakė. Mat, ir pats nežino, nes jokių lietuviškų raštų neskaityo.

Ant pabaigos pasakė, kad S. L. A. nesą protingų žmonių, visi saumėliai ir tt. Žodžiu, pasakojo visokias nesamones. Jeigu taip būtų pasakojęs koks nors darbininkas, tai nieko nuostabaus nebūtų ir nėverta būtų laikraštyje vieta užimti, bet kaip dabar taip pasakoja „mokslo“ vyras, tai jau stačiai nuostabu!

Z. Songailo.

Montreal, Canada.

23 d. gegužės L. S. S. kuopa Montrealė parengė balių. Na, ir balius buvo! Žmonių susirinko apie 200; iš pradžių viskas ėjo gerai, žmonės šoko, linksminosi, bet staiga sukilo visi su krėslais

į vidurį salės, kas davė su-prast, kad pradės lošt koki nors veikala. Toliau dsi-žinota, kad tai „Kunigo Gramulos Raštinyčioj“. Išėjo pirmas aktorius; nors stengėsi kuonogarsiausia kalbėti, bet publikos riksmas per-viršino aktoriaus kalbą, ir nieko nebuvo girdėt nuo scenos. Išėjęs gaspadorius pa-prasė publikos, kad nusimal-sintų, nes aktoriai negali lošt. Tuojaus vienas, Kazi-mieras Maiga, prezidentas garsaus Apšvietos Kliubo Monterale, pasiėmęs krėslą, pradėjo „lošt“ į stalą antrą teatrą, taip sulosė 12 krėslų. Ant galo subėgo apie 20 poli-cistų, žmonės išbėgino Maigą, pasitikęs policistą, pasakė: „Mr. policeman Jesus Christ in the front“, tasai da-vė į kuprą ir liepė eiti namo. Nuo vienuoliktos valandos vakare balius pasibaigė. Kliubiečiai turėtų apsižiū-rēt koks prezidentas juos valdo. Pirmas balius toks atsitiko tarpe Montrealo lie-tuvių. Sarmata visiems lie-tuviams. Kuopa keta traukt į teismą už skriaudą ir neži-nom kaip pasibaigs. Toliau pranešiu. Marijonas.

Cleveland, O.

L. S. S. 3 kuopa 23 d. geg. statė ant scenos „Žmonės“. Aktoriai atliko roles gerai, visas lošimas veik nusidavęs gana puikiai, bet įsiskverbė yda, kuomet Varguoliui rei-kejo atsinešti užkandžio, jis neatsinešė ir kada reikėjo užkąsti, nebuvo kas. Taipgi, buvo perstatyta „Mūsų ge-rasis“. Pastarasis ne kaip nusidavė, nes iš vyrų tik vienas lošė neblogai ir mo-teris.

Publikos buvo nedaug — 200 asmenų. Vargiai vaka-ras kuopai atneš pelno.

V. Jurksietis.

Chester, Pa.

Gegužės 23, čia buvo vai-dinta drama „Ponas ir Mu-žikai“, vaidino Philadelphia-jos Teatr. Ged. Dr. tės Mėgė-jai. Sulosti nusisekė neblo-giausiai. Tarpakčiuose dai-navo solo p-lė Varanaitė, ir išėjo gana gerai. Reikia pripažinti, kad p-lė Varanai-tė turi gana gerą dramatiš-ką sopraną, ir jau keliatą kartų yra atsižymėjus tarpe philadelphiečių. Velytina launai dainininkei ir ant to-liaus darbuoties meno srytyje. Paskui deklamavo p-lė M. Adomaičiūtė. Taipgi bu-vo padavinėjama literatu-ra, bet dėlei neskaitytingo su-sirinkimo mažai teisparduo-ta.

Sako, kad čia lietuviai daugiaus mėgsta rudį traukti, negu ant panašių vakarų lankyti. Labai gaila.

Kukis.

Frankford, Pa.

Gegužės 21 ir 22 d. naktį, apie 2 val., tulas J. Z. įsilau-žė į A. Čeponiukės kambarį ir norėjo išgėdinti. Jis pir-miausia užkimo merginai burną popiera, kad ta negalėtų rekti. Mergina buvo stipri ir užpuolikas negalėjo įveikti, tik sukrantė pečius ir kaktą taip smarkiai, kad pastaroji turėjo kreipties pas daktarą. Murga.

Scranton, Pa.

S. L. A. 30 kuopa apvaikš-čiojo 10 metų sukaktuves at-nankas. Bepasakodamas liepė ateinančiais metais nebal-suoti nei už republikonus, nei už demokratų. Na, skaitytojau, nenusi-gask, nes, turbūt, manai, kad lie-

pė balsuoti ir už socialis-tus? O, ne! Neuzmiršo pa-sakytį, kad ir už socialistus nebal-suoti, nors jie esą dar-bininkų klesos užtarėjai, bet balsuoti už progresistus, tai tuomet viską darbininkai tu-rėsią ir būsią jiems rojus.

Tarpe prakalbų padaina-vo Scrantono „Živilės“ mer-ginų choras gana puikiai, už-ką vertos pagyrimo.

Proletaras.

Hartford, Conn.

23 d. gegužės L. D. R. sta-tė ant scenos veikala „Eks-proprijatorius“. Lošimas iš-ėjo gerai, nors ir buvo ke-liatas klaidų, bet tai atleis-tinos. Tik kas apgailestina, kad rengėjų trisias neapsi-mokė: publikos buvo apie 50 ypatu. Bet už tai pilnos smuklės kas vakaras būna ir tame lituviai atsižymi.

J. R. Pušinis.

Cambridge, Mass.

23 d. geg. buvo pareng-tas balius „Cambridge'aus Lietuvių Jaunimo mokslo ir Dailės Myletojų“ draugijos, bet pavyko ne kaip.

24 d. gegužės L. S. S. 71 kuopa parengė vakarą. Šis vakaras buvo paskutinis šiame sezone. Buvo sulosta dvi komedijos. „Tai politi-ka“ ir „Du ir dvi“. Taipgi buvo įvairių pamarginimų, kain tai „Džian Bambos“ snyčiai, deklamacijos ir tt.

„Laisvės“ choras sudainavo keliatą dainų. Už vis labiau-sia „L.“ choras sujudino pu-blikos jausmus, kuomet pra-lėio dainuoti lietuviškai „Internacionala“. Kadangi paskutinis šio sezono va-karas, tai kad parodžius žmo-nėms, kokius vakarus rengia kuopa per visus me-tus, buvo įžanga už dyka. Žmonių buvo virš 500 ir dar daugelis grįžo, nes negalėjo į svetainę įeiti.

Daug juokų pridarė du lietuviški komedijantai, kurių nei pa-vardžių nežinau. Garbė 71 kuopai, kuri taip energiškai darbuojasi ir moka prie savęs pritraukti pu-bliką. Galima tikėtis, kad sekančiais metais dar smar-kiau ir pasekmingiau viskas eis.

Todėl, prie darbo visi!

Švilpukas.

Worcester, Mass.

Noroms-noroms ir man prisieina atsakyti Worcest-erio Vaikui. Net juokinga iš-to Vaiko! Daug rašo, bet ne-priprado neteisingsumo ko-respondencijos. Bando kri-tikuoti kitą, o susikritikuo-ja pats save. Štai, užsiupu-la ant J. Aniuolauskiutės, kad pa apgina L. V. Toliau pripažįsta tiesą kiekvienam išreikšti savo nuomonę. Tai man rodos, kad ir J. A. turė-jo tiesą išreikšti savo nuo-mones, o W. V. neturėjo ties-są į išvaidinti advokatu.

Liaudies Vergė todėl nieko nesakė, kad nebuvo ant ko atsakyti, o antra, kad W. V. pats susikritikavo.

Negražų, kad W. V., loš-damas nekviesto advokato rolę, nesidrovė kitą išvadin-ti „advokatu“.

Liaudies Vergė.

BAISI NELAIMĖ.

Tuscarora, Pa.

29 d. gegužės atsitiko bai-si nelaimė. Bekeliant iš so-žemės darbininkus, ant ke-liamojo tiltelio stovėjo 8 darbininkai. Mašinistas bu-vo girtas ir paleido mašiną ant tiek, kad juos išlėkė taip augštai ir net permetė į kitą pusę. Vienas iš darbininkų, matydamas, kad jau augštai kelia, šoko žemyn, bet ant vietos užsimušė. Kitas gį iš-kėlė iki pat viršui ir apvertė. 5 krito atgal į šaftą ir ant-vietos užsimušė, o du sun-kliai susižeidė, kurie nepa-puolė į šaftą.

Tai jau nepirmas sykis taip padaryti mašinistui, bet kompanija jį vis laiko. Ne-žinia, kaip dabar pasiels-gs. Kol kas pavarčių dar ne-galėjau sužinoti.

Jonas Brazis.

Beloit, Wis.

Kada skaitai „Laisvę“, tai randi jį daug svarbių žinių apie lietuvius, apsigyvenu-sius kituose miestuose. Bet apie lietuvius Belojos „Lais-vęje“ ligšiol dar nebuvo nie-ko pagarsinta. O šiame mie-stelyj randasi nemažas bū-relis mūsų tautiečių; apie 40 šeimynų ir pavienių tris syk daugiau. Daugumas iš jų tamsūs žmoneliai, paskendę prietaruose ir girtuoklybė-jė; berniai, peštynės, — tai pas juos paprastas dalykas. Mažai kuris iš jų skaito pa-žangnesius laikraščius bei knygytes, kad savo protą ap-šviesti. Reta ta savaitė, kad kuris neatsidurtų tamsioj ir kad vienas ar kitas neuž-simokėtų po pesmėtinę bau-smės ant korto. Daug yra čia jaunų vyrų, kurie nemo-ka rašyti ir skaityti. Jie galė-tų prasimokint, bet vietoj to, jie subatomis ir nedėdiedie-niais slankioja po stubas ir girtuokliauja bei kazyriuo-ja.

Čia yra susitvėrusi baž-nytinė šv. Antano pašelpinė dr-stė, į kurią priguli keletas dešėtkų narių. Ta dr-stė nieko neveikia dėl apšvietos darbininkų. Dauguma jos narių — žmonės be mažiausio susipratimo ir tuos narius, kurie griebiasi prie šviesos ir mokslo, jie persekioja.

Prieš pora metų atgal čia buvo susitvėrusi lietuvių so-cijalistų kuopelė, bet neilgai ji gyvavo, kadangi čia nesi-randa atsakančiai apšvie-tusųjų vadovų.

10 d. gegužės S. L. A. buvo surengtos prakalbos su tiks-lu sutvėrti kuopą. Žmonių prisirinko nemažai. Kalbė-jo p. V. S. Jokubynas, paskui p. P. Petrėnas, M. J. Basevi-čius, F. Hormanas ir J. Ja-kubauskas. P. Jokubynas pirmiausia įlindo į Lietuvos istoriją, bet tas jam nesiklo-jo. Metės istoriją, jis pradė-jo peikti, kolioti ir keikti lie-tuvius socialistus, kad jie nuplėšė slovę garbingiau-siam tėvui Konstantinui ir kitieji, kurie buvo atvažia-vę rinkti pinigų nuo darbi-ninkų dėl oraplatinimo Lie-tuvoj tautiškų mokyklų ir patriotizmo. Apšviestiesi žmoneliai, girdėdami tokius bjaurius išsireiškimus, tuo-j prasišalino iš svetainės. Pas-kui priminė, kad šv. A. dr-stė, kad ji be vertės. Taigi, ir antaniečiai išdūmė lau-kan. Antgalo pasilikio be-veik vieni rengėjai prakalbų ir nieks nenorėjo prisirašyti prie S. L. A. Tik vienas Didjurgis, organizatorius so-cijalistų kuopos, lig galui iš-buvo. Kada Jokubynas ter-šė socialistus, tai Didjurgis plojo rankomis ir visame ka-me pritarė kalbėtojai.

Tai, mat, kokie čia vado-vai lietuvių socialistų kuopos. Šventakuprio Sūnus.

So Boston, Mass.

Užstojus vasaros karš-čiam, kaip L. S. S. 60 kuopa, taip ir draugystės pertrau-kė veikimą, kuris buvo varo-mas per visą žiemą. Dabar jau nesinori eiti į svetainę, bet malonu išvažiuoti į lau-kus ir pakvėpuoti tyru oru.

S. J. A.

Westville, Ill.

Nuo seniai tęsėsi nesutiki-mai tarp parapijonų ir kle-bono, bet antgalo, matyt, o-žys prieis liepto galą.

Paskutiniu laiku parapi-jonai visai pradėjo boikotu-ti kunigėlį. Draugystės per-sikėlė iš bažnytinės svetai-nės susirinkimus laikyti ki-tur, o už tai kunigėlis per pa-mokslą ir drožia, kaip iš rās-to, nesa žmonės jau paklydo. Turbūt parapijonai ir savo žmonom užgynę duoti dole-rius tam piemenėliui, kad per pamokslą siūliu mote-rims uždyka korteles, saky-damas: „Kurie vyrai neduo-da pinigų dėl kortelės, atei-kite, gausit uždėką“.

Dabar bus aišku ir parapi-jonams, jog menkiausias progresas suteikia žmonėms nors menką dalelę naudos. Pirmiau už korteles mokėjo pinigų ir dar į ranką bu-čiodavo, o dabar jau udy-ka moterims duoda.

Ypatingai išrūgojo, būk-kaikurie parapijonai nori

nai žinomas, kaip „Romos Katalikų Klubas“, nes kiti-ųjų pažvalgų žmonės nepri-imami. Pirmas atidarymas tos pačios svetainės buvo 11 sausio, 1914 m., ant kurio kun. J. Petrėnis pasakė maždaug panašiai: „Šiome kartu svetainė dar nepilnai užbaigta ir aš neprisirengęs kalbėti, bet neužilgo pareng-sime apvaikšiojimą atida-rymui, tada bus daugiau kal-bėtojų ir aš daugiau ka pa-sakysiu. Na, ir pradėjo rengties: išsirinko įvairių komitetų parengimui ap-vaikšiojimo, kuriems taipgi buvo įsakta pakviesti visas lietuviškas draugijas, kaip vietines, taip ir iš visos apie-linkės dalyvauti parodoj. Bet, ant nelaimės, visos draugijos atsisakė nuo pa-kvietimo, nes, matomai, su-prato, kad iš to nieko dau-giau nėra, kaip tik „šventas biznis“.

Ant paskirtos dien-os susirinko į svetainę publi-kos nedaugiau 60 ypatų ir, pasikėlus uždangai, pasiro-dė ant pagrindų 5 angliai-po-litikieriai ir klubo valdyba. Visi angliai-politikieriai kal-bėjo vienas po kitam ir jų kalbos buvo vienodos. Pir-miausia pagyrė lietuvių, paskui pasakė, kad ši šalis garsiausia pasaulį ir lais-va. Liepė išsirinkti gerus valdininkus ir t. t. O vienas pasakė: „Mes nežūrime, ar jis esate gimę iš vilko ar šu-nies, — jeigu tik mokate lo-ti — it's all right“. Nežinia, kiek iš susirinkusių supra-to jų kalbas, bet ir už virš minėtą sakinį garsiai del-nais plojo. Pabaigus ang-lams kalbėti, tvarkos vedė-jas pasakė: „Šį vakarą lietu-viškai niekas nekalkbės, nes apielinkiniai lietuviškai ne-moka, o iš toliaus kviesti brangiai atsieina“. Tuomi viskas ir užsibaigė. O kunigėlis savo prižado neįspil-dė, gal nespėjo lietuviškai išsi-mokinti per šiuos kelis mė-nesius.

Pereitą mėnesį iš lietuviš-kos parapijos tapo atleisti vargonininkas ir vaikų mo-kytoja. Kunigėlis sakas, būk „biznis visai ant bom“, kad jau nebeįgalis algų išmokėti. Dabar mažusius vaikus pats mokinys, o dides-niems bus proga lankyti vie-šas mokyklas.

S. J. N.

Worcester, Mass.

24 d. gegužės T. M. D. pa-rengė prakalbas paminėji-mui 10 metų sukaktuvių at-gavimo lietuvių spaudos. Kalbėjo F. Živatkauskas. Jis trumpai perbėgo tuos laikus. Kuomet lietuvių neturėjo spaudos ir kaip jie vargingai gyveno. Liepė neužmiršti ir tų, kurie padėjo savo galvas bekovodami ir daugelis da-bar randasi Sibire. Antgalo davė vėjo dvasiškijai ir nu-rodė jų darbelius. Prakalba publikai patiko. Žmonių bu-vo nedaug, nes labai šiltas oras buvo.

Worcesterio Vaikas.

ATPIGO KORTELES.

Westville, Ill.

Nuo seniai tęsėsi nesutiki-mai tarp parapijonų ir kle-bono, bet antgalo, matyt, o-žys prieis liepto galą.

Paskutiniu laiku parapi-jonai visai pradėjo boikotu-ti kunigėlį. Draugystės per-sikėlė iš bažnytinės svetai-nės susirinkimus laikyti ki-tur, o už tai kunigėlis per pa-mokslą ir drožia, kaip iš rās-to, nesa žmonės jau paklydo. Turbūt parapijonai ir savo žmonom užgynę duoti dole-rius tam piemenėliui, kad per pamokslą siūliu mote-rims uždyka korteles, saky-damas: „Kurie vyrai neduo-da pinigų dėl kortelės, atei-kite, gausit uždėką“.

Dabar bus aišku ir parapi-jonams, jog menkiausias progresas suteikia žmonėms nors menką dalelę naudos. Pirmiau už korteles mokėjo pinigų ir dar į ranką bu-čiodavo, o dabar jau udy-ka moterims duoda.

Ypatingai išrūgojo, būk-kaikurie parapijonai nori

M. P-cius.

E. St. Louis, Ill.

Gegužės 24 d. atsibuvo an-tras atidarymas Amerikos Lietuvių ūkėjų Kliubo sve-tainės. Tas klubas yra čio-

sumanyti statyti naują ne-prigulmingą bažnyčią. Na, vyrūčiai, tai tikrai mūsikiui liepto galas.

Daugiau parašysiu kitą sykį.

Detroit, Mich.

„Laisvės“ N37 tulas Det-roitietis užsiupo ant 116 L. S. S. kuopos, būk ta nuola-tos kimbanti ir visokiais bū-dais šmeižianti 157 kuopą. Aš gi, būdamas 116 kuopos nariu, negaliu užtylėti ant melagystės, nes jeigu tylėti, tai pasirodys, jog ir teisybė. Ne 116 kuopa šmeižia 157 kuopą, bet, matomai, Det-roitietis nori atsižymėti savo šmeižimu prieš 116 kuopą, nes Detroitietis visai nepa-sako, kame ir kada 116 kuop-a apšmeižė 157 kuopą. Det-roitietis sako, būk tai „Ke-leivio“ N9 ir 18 kariama šu-nis ant 157 kuopos. Bet ar gali jis prirodyti, jog ten ra-syta kuopos? Mat, jeigu kas parašė korespondenciją ne-tinkamą 157 kuopai, tai turi už tai atsakyti 116 kuopa. Toliaus jis apie skilimo prie-žastis atsisako visai paminė-ti. Matomai, gėdisi, todėl aš trumpai paminėsiu.

1911 ir 1913 metais buvo užpūlti ir sumušti katalikais plakaty dalintojai ir norėta išpikyti „injunction“, tai 116 kuopa gelbėjo kaip galėda-ma tuos žmones. Bet štai at-sirado tamsesniųjų narių, kurie pasipriešino tam įski-šimui kuopos ir iš tos prie-žasties sutvėrė naują kuopą.

Ant pabaigos Detroitietis pataria kovoti su savo prie-šais, bet ne tarp savęs. 116 kuopa taip ir daro. Ji kovo-ja su visais savo priešais, ne-žiūrėdama, ar tai būtų de-mokratai, ar republikonai, ar laisvamaniai. Štai gegužės mėnesį į suaukė mitingą ir išsėdėjo 3 portetus prieš savo priešus: prieš Burnetto billių, prieš karę su Mexika ir prieš žveriškas Colorado skerdynes. Taipgi kovoja ir su kitais savo priešais.

K. Tamošijūnas.

Philadelphia, Pa.

Kelios dienos atgal, nuo se-niai dingęs, Stirbis atsirado. Jis savo laiku buvo plačiai žinomas visuomenei, kaip gabus karikatūristas. Kur ir kaip jis tą ilgą laiką pra-leido, — neteko sužinoti. Da-ro jis turi čion užsiėmimą už baro karčiamoje.

Užėjus šiltesniam laikui, 1 L. S. S. kuopa vėl pradėjo sa-vo susirinkimus laikyti ant tyro oro kaip pernai prie St. George park ant kalnelio Fairmount Parke. Pirmas toks susirinkimas atsibuvo 24 d. gegužės.

Visos beveik čia egzistuo-jančios S. L. A. kuopos po vie-ną delegatą pasiuntė į sei-mą.

VI S. L. A. kp. apskritis birželio mėnesyje vėl turės kuopų delegatų susižiavi-mą. Tai bus antra iš eilės konferencija tojo apskriečio, kuri, be abejonės, atsisbus toj pačioj Lithuanian Music Hall, Philadelphia, Pa.

Triksas.

Wingrove, W. Va.

Čia dabar eina didelis su-bruzdimas. Mat, čia susi-tvėrė L. S. S. kuopa, tai dabar fanatikai nori kokių nors būdų ją panaikinti. Jie išgal-voja visokius būdus, kuomet sėdi už bačkutės, bet kaip tik atsieklia, tai visi plenai su-griūva. Dabar jie stengiasi, kad suradus būdą, kaip iš-siūsti iš to miestelio neku-riuos kuopos narius, bet ir čia nepavyksta.

24 d. gegužės atsibuvo kuopos mitingas, kuriame svarstė apie parengimą prakalbų ir daug kitų dalykų. Patartina draugams tan-kiau laikyti susirinkimus ir į jos visiems lankyti.

J. A.

Hyde Park, Mass.

Nors čia lietuvių gyvena nedidelis būrelis, bet nėra didelių atžagareivių. Tik kas svarbiausia, kad apart

kooperatyviškos krautuvės, jokių draugysčių nėra. Ko-operatyviška krautuvė nors ir seneniai susitvėrė, bet ji auga gana smarkiai. Turi jau apie šimtą šerininų ir apie du šimtu pirkėjų. 25 d. gegužės tapo perketa krau-tuvė 1408 Hyde Park Ave., kur vieta gana puiki ir, gali-ma tikėtis, kad ji kils dar smarkiau.

Linkėtina hydeparkie-čiams gero pasisekimo.

J. Galmin.

Darbai.

Jefferson Line, Pa. Čia randasi vien tik anglių ka-syklos ir darbai eina viduti-niškai, nors tulos kasyklos dirba tik po tris dienas į sa-vaite. Tik kas svarbiausia, tai nėra krautuvių ir darbi-ninkai priversti imti iš kom-panių krautuvių produktus daug brangiau mokėdami, negu kitur paprastose krautuvėse. Daugelis va-žiuoja net į Du Bois, Pa., bet kelionė kaštuoja 10c.

F. Gudina.

So. Manchester, Conn. Dar-bai eina labai silpnai. Tik merginoms biskį lengviau darbas gauti. Bedarbių yra gana daug.

J. R. Pušinis.

Detroit, Mich. Darbai bu-vo lyg ir pagerėję, bet pasta-ruoju laiku vėl smarkiai at-leidžia darbininkus iš darbo ir nekurias dirbtuves visai uždaro ant neapbružiuoto laiko. Garsusis p. Fordas kasdien atleidžia šimtus darbininkų. Bedarbių ar-mija gana didelė. Todėl dar-bio jėškoti nevažiukite.

Detroito Reporteris.

Westville, Ill. Darbai šiūmoli laiku eina labai sil-pnai, nes anglių kasyklos dir-ba po 2 dienas į savaitę. To-dėl darbo jėškantini nevaži-uoti.

S. K-vičė.

Providence, R. I. Buvo ti-kėtasi ir daug kalbėta, kad pavasario sulaukus, darbai pradės eiti geriau, bet labai apsiriki ta, kurie toms sva-jonėms ir kalboms lengvai įtikėjo. Žiemą kur-kas buvo lengviau darbas gauti, nei kad sulaukus pavasario, ku-ris daugelis proletarų laukė, kaip saulės užtekant.

Moteris darbą gauna grei-čiau už vyrus, nes joms pi-giau darbdaviai moka, ir jos tankiai pavadoja savo vy-rą, kad badu nemirtų.

Darbai eina pavaliai. Dar-bininkų armijos kasdieną pas dirbtuvės vartus laukia, kada juos pašauks darbda-vys ir duos dirbt.

M. B. Vasiliasukas.

Plymouth, Pa. Darbai pas mus šiūmoli laiku eina neblogai. Kitokių darbų čionai nėra, kaip tik anglių kasyklos. Iš kitur atvyku-siam darbas sunku gauti ir uždariai labai menki, kaip tik ant pragyvenimo galima uždirbti.

Jei kas nusiperka pas bosą darbą, tai tas turi geresnį ir daugiau uždirba.

Lietuvis.

Boston, Mass. Jau apie du mėnesius, kaip čia nedirba kriaučiai. Nekurios dirbtu-vės visai uždardos, o tulos dir-ba tik po vieną dieną į savi-tę. Nekurios firmos už mie-sto taiso skebų dirbtuves, kad sugriovus uniiją. Mat, joms ten bus daug lengviau streiką užgniaužti, negu miestė.

V. K. M.

P. Vaitiekunas — „Lais-vės“ agentas, dabar važinėja apie Hazleton, Pa., vėliau lankysis apie Wilkes Barre, Pa.

Pas jį galima užsirašyti „Laisvę“ ir pinigus užsimo-kėti.

„Laisvės“ Adm.

JUOKŲ KAŠNELIAI.

Rusiškas cirkas (sorkės). Vargšui Mikučiui taip siauras kelias bėpaliko, kad jis jau turi vaikščioti virvute. Toji virvutė irgi kabo tikrai ant kryžiaus ir durtyvo. Kaip greitai ji truks, taip greitai mūsų carukui bus storbit.

ORAKULO PATARIMAI.

Klausimas. — Visogalingas ir visžinantis Orakule! Būk taip geras, kaip mano motina, dieve duok jai dangaus karalystę, buvo ir nepazgordyk manęs našlaicio. Atsakyk man, kas buvo ant žemės pirmutinis ir didžiausias vagis (zladziejus)?

Giravarnis.

Atsakymas. — Pirmutiniu didžiausiu vagim buvo Adomas. Jo vagystė buvo didesnė, negu Macochas ir visu pavilni. Macochas apvogė motiną švenčiausią, kiti žmonininkai apiplėšė šventuosius, bet nei vienas iš zokonių ir kunigų dar neįsijaušė apvogti patį dievą, o Adomas tai atliko. Tik jūs paklauskite, kaip tas buvo.

Kelias tūkstančių metų atgal dievas sutvėrė žmogų, kuriam davė vardą Adomas. Krikštytį Adomą pas kuniga nenešė, nes tuomet dievas neturėjo pinigų ir paskolint jį niekur negalėjo, nes, sakko, pinigų tada dar nebuvo. Na, o jeigu nebuvo pinigų, tai pilnai galim spręsti, kad nebuvo ir kunigų, nes juk tik pinigą kuniga pagimdė ant šios ašarų pakalnės.

Ir taip, nors ir be krikšto, vienok Adomas buvo pilnai sveikas ir dievas džiaugėsi savo tvariniu.

Vieną kartą ateina dievas į rojų ir randa Adomą žiojaujančią nuobodumo. Ir klausia dievas Adomą:

— Ko žiojavai, brolau?

Ir atsako tada Adomas dievui:

— Sei, mister, man labai nuobodu. Aš taip gyvent ilgiau negaliu.

— Vastumara? — klausia dievas. — Aš tau čia prifiksinau visokių grožybių, ir dar tau nuobodu?

Ir vėl atsako Adomas dievui:

— Ne, mister, nelaikinu aš tų grožybių, jos manęs neuzganėdina. Aš noriu mergos.

— Orait, brolau, bus merga! — ramino dievas Adomą.

Tuojaus dievas užmigdė Adomą, pasiraityto rankoves, šakar-makar, išėmė Adomą šonkaulį, paspaudė padrožę, septynių sykių papūtė, tris syk spjovė ir redi!

Ir pribūdino tada dievas Adomą ir sako jam:

— Adomai, džiaugis! Štai tau merga. Jos vardas bus Jieva.

Ir džiaugėsi tada Adomas, bet ne ant ilgo.

čią čebatus, trenkė juos ant žemės ir sako:

— Tegu tavi šimtas ir devyni su tavo čebatais. Aš tau liepiau vieną čebatą paspaudę didesnę už kitą, o tu vietoj to pasiūvai vieną mažesnę už kitą, tep kad abudu necinka an kojų.

Negardi yla.

Štai kokį vaizdelį iš lietuvių gyvenimo papasakoja d-ras Pietaris savo "Atsiminimuose".

Tarnavo pas mus nors jaunas, bet pagedusiai aršus bernas Rimavičius. Siuže jis kartą ant kiemo, ties padarže, ar tai pšėskos, ar ką kitą, yla pradurdamas adai-tai skyles. Tai jis tą ylą, pasiuvęs, padeda ant žemės, tai į burną isikiša. Netoli jo ant žemės tupi Kazys ir žiūri, kaip jis dirba. Kaip ten viskas buvo, aš tikrai nežinau, bet toji Rimavičiaus yla pateko į karvės mėsą. Nepatėmęs to Rimavičius, ją brūkšt sau į burną.

— Tfu, tfu! — spjauda, negalėdamas susilaikyti pik-tumo.

— Ugi ar negardu? — už-klausė Kazys, tarytum ger-as.

Rimavičius už kirvio, Ka-zys jam pšėskom į akis; kir-vis pralėkė pro Kazį; šis bėgt — Rimavičius vytis, krapštydamas akis.

Ot ir peštynės!

Vienas vyras būtinai spy-rėsi, kad jį teatrą įleisti už pusę kainos, nes jis, turėda-mas tik vieną akį, galės ma-tyt tik pusę perstatymo. Ti-kietyt pardavėjas gi reikala-vo, kad jis mokėtų du syk-tiek, kiek reikia, nes jam dvigubai ims laiko pamatyti visą perstatymą. T. J.

Tel. 2334 Greenpoint.
Paukščių vieta lietuviams pas
P. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi ariela, elius, visokios vyynos, kvepen-ti cigarių, ir puikus užkan-džiai. Salė dėl mitybos Nepa-miršk! šios asakankausios vietos, o būsit užganėdinti.
73 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Patei Wythe Ave.

Akušerka
Patalai kuria Women Medical College, Baltimore, Md.
Pasiekmingai atlieka savo darbą prie gimimo, taip pat suteikia visą reikalingą ir gausią informaciją moterims.
6 Loring St., 6 Loring St., 6 Loring St.
F. Stropiene, 6 Loring St., 6 Loring St., 6 Loring St.
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas 885 Greenpoint
GERIAUSIA UŽEIGOS VIETA PAS
A. SHRUPSKI
Pas mane galite gauti skaniausio alaus, puikios degtinės ir skanaus vyno. Patarnavi-mas kuogeriausias. Atsilanky-kit, o persitiksint.
61 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

"ŠAKE"
Mėnesinis juokų bei satyros laikraš-tis pasveistas kunigų ir kapitalistų kramtymui.
"ŠAKES" KAINA 1 DOL. METAMS.
"ŠAKES" PAVIENIS NUMERIS 10c.
Kas prisius 10 centų tik tas gaus 1 egzempliorių "Šakes" ant pažūrėjimo.
Adresas: "ŠAKE",
1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ar skaitai
"Rankpelnį"?
Jeigu ne, tai tuojaus išsirašyk. "Rankpelnis" yra darbininkų laikraš-tis, leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Didžiojo Britanijos.
"Rankpelnį" tepla naudingi straip-sniai, apysakos, eilės, žinios iš viso pasaulio ir kitur.
Išsirašydami "Rankpelnį" Tu. Skaitytojui, atlikdai du naudingus dar-bus: turėsi smagų laikraštį ir paremsi darbininkų reikalus.
"Rankpelnis" eina kas savaitę.
"Rankpelnio" prenumerata pigi: metams 1 dol., pusę metų 50 centų. Pažūrėjimui siunčiame vieną nume-rį dykai.
"RANKPELNIŠ",
76 MAIN ST.,
BELSHILL, SCOTLAND.

Sergantieji Lietuviai

AR JAU NETEKOTE KANT-
RYBES JUSŲ LIGOJE?
diena po dienos, savaitė po savaitės, mėnesis po mėnesio, uges po metų gyda sergančius lietuvių. Pažūrėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilga-mėtinėje įkirmoje ligoje. Kada jums gyvenimas tikrėjo nuo mėginimo visokių taip vadina-mų liekarstų, jaučiatės, jog kas kartas jums esti aršiaus — tada vienatinė pagalba yra be užvilimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto

D-ro Leon. Landes

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gėbėti gyvastį ir išaiškis jums ligą. Gydaui jau per 20 metų kuopa-sekmingiausiai visokias ligas, kaip: Netekimą spēkos, užnuo-dijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies, plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir kt.
Dėl lyčių ir inkstų ligų tu-riu didelių ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kuriuos matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydy-tojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemikalių ir mikroskopikalių ištyrų kraują ir šlapimą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus atleikite pas garsų

D-RA L. LANDES

140 E. 22nd St., New York, N.Y.
tarpe 3rd ir Lexington Avenue.
Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakarų; nedėdieniais nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingėdžių kny-gelę dovanai!

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia aty-da, nežūrint, ar tie receptai Lie-tuvos ar Amerikos daktary. Te-atinė lietuviška aptieka — one ir Massachusetts valstij. Gyduoti galit gaut, kokios tik pasaulyj varto-jamos. Galit reikalauti per lai-kus, o aš prisijūsiu per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas
K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

AR NORI ŽINOTI, KUR RANDASI PEKLA?

Jeigu tu nori žinoti, kur randasi pe-
kla, kaip kankina "velniai dūšias" ir
ką kalba tos dūšios, kurios papuola į
jį naktį, tai nusikreknę knyga "Pas-
merktytų mirin laikai ir šlisselbur-
go Bastilija", tai ten tu atrasi tą, ko
tau nei kunigai nebuvo pasakoje, nei
tu iki šiol dar nebuvai skaitęs.
Ta knyga nupiešia visas baisenybes,
kokiais kaliniai perkentė pakliuvę į
šlisselburgo Bastiliją ir ką jie rašo
savo gimimėms, kuomet juos veda kar-
tį, nes ten surinkta pasmerktytų mir-
tin laikai.
Knyga turi 74 puslapius ir kainuoja
tik 20 centų.
Pinigai galima siųsti ir stamptomis.
"LAISVĖ",
183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

Vaziuokit į Lietuvą

WHITE STAR LINIJA.

Tiesiog iš Bostono už pigiausią kainą ir didžiausiais laivais, ant kurių yra geriausias patarnavimas. Laivai išplaukia reguliariai iš Charlestown'o (dalis Bostono). Atsiveikite savo gimines ir draugus iš senos tėvynės ir išpirkite laivakortes ant White Star Linijos. Dėl platesnių žinių kreipkitės į šias agentūras:
Kompanijos ofisas, 84 State St., Boston, Mass.; G. Bartaszius, 261 Broadway, So. Boston, Mass.; Polish Industrial Ass'n., 31 Cross St., Boston, Mass.; J. Rottenberg, 115 Salem St., Boston, Mass., arba pas kitus mus užtvirtintus agentus Suveinytose Valstijose arba Kanadoje.

Hamburg-American Linija.

Didžiausia kompanija visam pasaulyje!
Ji turi 431 savo garlaivį, kurių įtalpa siekia 1,306,819 tonų. Vienašinė ir tiesioginė linija tarp
Bostono ir Hamburgo
Laivai didžiausi ir kiekvienas su dubeltavais žriubais.
LAIVAKORTES pigiausios ir patarnavimas geriausias. Pasažieriai gali vaziuoti be baimės, nes jų gyvastis geriau yra apsaugota, negu ant žemės.
Taipgi mus kompanijos laivai išplaukia iš New York, Philadelphijos ir Baltimorės tiesiog į Hamburgą.
Artesnių žinių klauskite pas:
Hamburg-American Line
New York, Philadelphia, Boston, Baltimore, Pittsburgh, Chicago, St. Louis, Minneapolis, New Orleans, San Francisco
Arba pas vietos agentą.

KLAUSYK MANO ŽODŽIO!

Ateik pirkti vyriškų aprėdalu, k. t. skrybėlių, marškinių, kalnierių ir t. t. Pas mane tavoras geras ir kainos pigios.

K. LIUTKUS

131 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
(Arti Berry St.)

FARMOS, FARMOS.

Turiu ant pardavimo visokių farmų, gatavų, su aremais laukais, su sodais ir buidinkais — prastais ir labai gerais, mažų ir didelių. Farmų žemės lig su molio — juodžemiu, ir maišytos su smėliu. Turiu parduoti daug geros maišytos, išdirbtos su kelmiais ir su medžiais, taipgi pilku lauku parduodu visokio didumo, visos arti miestų ir geležinkelio. Džiausia Lietuvių kolonija, kuri randasi Michigano valstijoje, ir yra 215 lietuviškų farmų, tarpe ju ir tą žemę turio narduoti. Parduodu nuo \$9.00 akėrį ir brangiaus ant lengvų išmokėjimų. Atvažiokite tuoj, ir kaip pribūsi į Peacock, tuoj telefonok man į farmą, o aš gaus žiną, pribūsiu su automobiliu ir apvažiuosim visas tas farmas, iš kurių sau tinkamiausią išsi-rinksi. Rašyk tuoj ir gausi knygetę apie prekes ir viso krašto aprašymą, taipgi mapą dovanai. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peacock Lake County,
Michigan.

Tėmyk! Žiūrėk! Klausyk!

Ar tu kenti dantų skaudėjimą? Ar tu nori žinoti, kur yra geras, be skau-dėjimo gydyantis dantis? Kad darbas yra rūpestingai atliekamas už prie-namą kainą. Tuojaus eik pas gerai žinomą specialistą.
DR. HERMAN AUSUBEL,
SURGEON DENTIST,
346-348 Bedford Ave., Cor. So. 3 St.,
Brooklyn, N. Y.

Telephone So. Boston 605
LIETUVIŠKAS
Advokatas
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška kancelija buvo
Vincas F. J. Kavaliuskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas 652 Newtown
R. KRUCAS
FOTOGRAFISTAS
Padarau paveikslus pagal nau-jausią madą ir pigiausia kainą.

152 Perry Avenue
Maspeth, L. I. N. Y.
kampas Clermont St.

Jeigu nori du zuikius nušauti

—tai yra įgyti kelis centus ir pra-platinoti šviesos žiupsnelį—pars-traukie puikią "Laisvės" išleidi-mo knygelę

Ženyba ir žmogaus gyvenimo siekinys.

Kamgi nerupi klausimas apie žybinį gyvenimą? Ogi visiems: seniams ir jauniems. Knygelė parasyta suprantamai, bet paremta mokslis-kais prirodymais.
Tuli skaitytojai parsitraukė tos knygelės po pus-šimtį egz. ir žaibo greitumu išpardavė ją. Kas ims platinti daugias, tam duosime didelį nuošimtį. Taigi, nesibijokite parsitraukti "Ženybos" nors kelias dešimtis, tuoj išparduosit. "Že-nyba" liuosai eina ir Lietuvon.

Kaina 10c.

Kas ims daugiau — nuleisime didelį nuošimtį. Tuoj darykit užsakymus:

"LAISVĖ" 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

SCHNEIDER BROLIAI

KRIAUCIAI

BRANGŪS DRAUGAI:
Turiu už garbę jums pra-nešti, kad mano brolis vėl sugrįžo pas mane iš po No. 296 Grand Street ir per-kraustė viską po senuoju ad-resu — 285 Grand Street tik antrojo pusėj. Dabar kartu dirame ir darbą atliekame kogeriausiais pagal naujausią madą.
Turime daug pavasarinio ir vasarinio tavoro dideliu pasirinkime; todėl reikale kreipkitės prie mūs. Mūsų darbas pats už save atsako, nes esame Kriaučiai Pirmos Klijasos. Darbą garantuo-jame.
Prekė teisinga ir žema. Darbą padarome greitai ir pigiai.
Kas atneš į apgarsinimą ir užsisakys siūtą, tam pro-sysiu čielus metus siūtą dy-kai.

SCHNEIDER BROS.
285 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Nepamirškite mūsų naujo adreso.

Didžiausias Savaitinis Laikraštis. "KOVA" Leidžiamas Lietuvių Soc. Sąjungos Amerikoje
"KOVA" talpina moksliskus, politiskus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip pralinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socializ-mo ideja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams \$2.00 Amerikoje ir kitur.
Prisijuskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" numerį paži-rėjimui DYKAI. Dabar "Kova" išeina tokia kaip "Keleivis".
"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.

TRIS GEROS KNYGOS:
Naujausios Dainos ir Eiles
Asie 80 visokių dainelių. Kaina 20c
PASIAULI RATAS Astronomiška kny-ga apie saulę, žemę, ir kitas planetas. Su pavildžiais. Kaina 25c
MEIL ŠS KARŠTLIGĖ Labai įsigeldi knygelė apie meilę. Kaina 20c.
Imant v'sas tris sykiu, atiduodam už 60c
Pirnius sluskit pakutos ženkliu lais šiuo adresu.
J. STROPUS
6 Loring St., So. Boston, Mass.

PIRMUTINIS LIETUVIŠKAS NEW YORKE
UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS
LIETUVIAI KREIPKITES PAS SAVUOSIUS
Mes patenjom, kad būtinai yra reikalingas lie-tuviams New Yorque UŽEIGOS NAMAS. Tai mes ir netenjom, ta užuogz namas, kuris randasi po numeriu 498 Washington St., kampas Spring St., New York City, Brangus keliauninkai, kurie manot keliauti į Lietuvą ne-pamirškite atsilankyti į mus užiegos namą, o gausite naudingus patarimus. Mes pastinkame New Yorque paslažierius, pribūvius iš kitu miestu. Su-teik tam jena rakvyne ir pasirašam pasportus ir konsulo.

Parduodam Laivakortes
ant drūciausiu ir greitiausiu garlaiviu už pigia-usią kainą į Lietuvą ir in Lietuva. Siunčiam ir tamsinom pigius visus viešpatyzius. Daroma vienukta pigiau, kaip kiti. Reikalauk laivako-rtes r-akais ir artimiausi jums ofisa ypatiskai ar per laiskus.
GEO. J. BARTASZIUS ir J. P. WASILIAUCKAS
498 Washington St., 261 W. Broadway
Corner Spring Street NEW YORK CITY, N. Y. SOUTH BOSTON, MASS
826 Bank Street, Waterbury, Conn.

"LAISVĖ" 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ IMMIGRANTŲ ŠEĖPIMO DRAUGIJOS REIKALUOSE.

Atsakymas "Apšvietos" draugijai.

Cionais duosiu atsakymą "Apšvietai" pagal padėtus numerius (žiūrėk "Laisvės" N. 36).

1. Kodėl be teismo neišduoda ateivių tiems žmonėms, pas kuriuos keliauja?

Atsakymas. Visiems gerai žinoma, jeigu draugija yra legališka ir jai užsitiki komisijonierius ir išsimoma teisėjai, tai ji turi elgtis taip, kaip įstatai rodo, jogei visi galim suprasti, kad brolis ženotas yra geresnis globėjas, negu žmonės suvisai nepažįstami merginai. Bet užklauskite pono Kairaičio, kodėl jisai neskundė Imigracijos komisijonierių, kad jam neišdavė merginos, o tik draugiją?

Be abejonės, būtų nieko nepelnęs ir mergina būtų sugrąžinta atgal.

2. Kodėl keleivių bagažai yra atplėšinėjami?

Atsakymas. Niekuomet neatsitiko, kad bagažas būtų atplėšiamas arba kas skustųsi, išėmus Ag. Sakalauskiūtės. Temikyte! Viršmėnėta mergina būk pasigedo pusės bonkos degtinės ir būk medaus nukabinta; na jau, draugai, čia ne imigracijos valdybos darbas ir tuo nei tikėt nesinori, nes bagažų rados kas brangesnio, kaip degtinė, o ne paanė. Bet, kaip supykus buvo ant draugijos, tai tą ir sakė.

3. Kas Imigracijos valdybą įgaliojo vadintis bosais ant ateivių per šešis mėnesius?

Atsakymas. Draugija privalo rūpintis merginoms tolei, pakol jos ne apšviečia galės pačios savim rūpintis ir reikia privaktuoti, kad jos nepatektų į "public charge", taipgi privalo rūpintis tol, pakol suras giminės. Tai valdyba nėra bosas, tik globėjai. O jei kas, tas ir išsimoma, o bei kas, na tai, žinoma, jeigu jisai rūpinasi ir tvarko, tai jam taip išsimoda. Jeigu merginos ant "pleišu" svertinujas, tai atstovas turi jas atlinkyti kas savaitę ir pasiteirauti, kaip joms einasi ir išsim jū pasivedima.

4. Kodėl su ateiviais yra žiauriai pasielgiama? Ne daleidžia prie langų pasigėrėti saulės spinduliais?

Atsakymas. Imigracijos namo langai nėra apkaustyti su geležinėmis stangomis ir jeigu būtų valia eit ir žiūrėt per langus išsim galvas, tai galėtų atsitaikyti, kad išpultu per langą, (o čia nėra pėsčių pabarstyta, jogei nesusiukty). Dėl atgavimo šviežio oro užpakaly namo yra kiemelis su keliais krūmais medžių ir sėdymėn ir saulė šviečia per visą dieną. Ten gali sau gėrėtis gamta. Kitąsyk prisieina pabarti, nes kitaip ir negalima per dauguma imigrantų kvailų klausymų.

5. Kodėl ateiviai, išsim iš Imigracijos namo, turi dirbti po porą mėnesių veltui?

Atsakymas: Aš per "Naujienas" nieko neatsakiau, nes neturiu prenumeravęs ir negalėjau eiti į polemikas, neturėdamas laiko. Su Jurgiu Kuzmicku aš tiek panešiau vargo ir triūso, kad man taip prisiejo, jogei norėjau rezignuoti nuo pirmininkystės ir paliktie tiems gudruoliams, kurie nesusiurpatimus kelia tarpe visuomenės. Su Jurgiu Kuzmicku atsitiko taip: Kada Jurgis Kuzmickas pribuvo į S. V., jo laivakortė buvo pirktą Chicago, Ill. ir tikėtis ant gelžkelio taipgi. Jam pribuvus, tuoj tos kompanijos pribuvusis agentas siunčia telegramą į agentą, kad tokia ir tokia ypata pribuvo ir važiuoja pas tuos žmones, kurie pirkę pas tamistą laivakortę ir gelžkelio tikietą. Chicago a-

gentas atsako, kad būk tai jisai nesuranda. Prie tokių ateivių draugijos atstovų neprileidžia tolei, kolei jie nebūna paskirti į deportavimo kambarį ir tas nelaimingas vaikas išbuvo 21 d. ant Ellis Island, kada buvo paskirtas į deportavimo rūmą; tasyk mūsų atstovas padarė apeliaciją ir pasisekė išsimti.

S. Yankus.
L.I. D-jos pirmininkas.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Visi "Laisvės" skaitytojai, kurie gavote paraginimą, pasiskubinkit atnaujinti prenumeratą, nes nuo sekančio numerio nebus siunčiama tiems, kurie nepasiskubins užsimokėti.

"Laisvės" Adm.

Draugai, Amerikiečiai!

Remkite vienintėlį Lietuvos darbininkų laikraštį "Vilni".

Kas nori pamatyti "Vilni", prisiųskit 5c. į "Laisvės" Redakciją, o apturėsit.

VERTĖ NEJUDAMOSIOS NUOSAVYBĖS NEW JERSEY VALSTIJOJ.

Straipsny tilpusiam 16 d. gegužės, 1914 m. didžiausiam New Yorko laikrašty "The World". William B. McLain, žinovas nejudamosios nuosavybės (Real Estate) tarp kitko štai ką tvirtina: "...Nepaisant ant syravimo nuosavybės kainų New Yorko priemiesčiuose, vertė nejudamosios nuosavybės New Jersey valstijoje pakilo.

Jeigu jau dabar nuosavybės vertė pakilo, tai reikėtų manyti, kad už keleto metų tos žemės vertė pakils du ir tris syk tiek. Pavyzdin, dabar Normandie Park Co. parduoda Cranforde, N. J. lotus įvairiomis kainomis, pradedant nuo \$150 ir baigiant \$1000 ir daugiau. Jeigu lotą nusipirktus pasistatyti ant tos žemės da ir namus, tai tokion nuosavybėn idėti pinigai netik užtikrinti, bet virš to atneštų gerą pelną. Apsvarstyk šį sumanyimą ir pasiklausk, kas geriau — ar taupinti pinigus kokiam nusususiam banke, kur jau ne vieno lietuvio sunkiai uždirbtas skatikas žlugo, ar idėti pinigus nuosavybėn, kurios vertė užtikrinta ir kuri prie progos gali atnešti pusėtiną pelną? Neužmiršk, kad jau ne vienas savininkas žemės netik pasipelnė, bet tuli net pralobol! Pagalvok apie tai.

Normandie Park Co. parduoda lotus lengvu mėnesiniu išmokėsčiu, o savininkams lotų sutinka išbudavoti namus taipgi ant išmokėsčio. Ar gali but geresnė progą?

Dėl platesnių žinių tesikreipia adresu: C. Pilenas, Normandie Park Co., 30 East 23rd St., New York City.

Keliaujantiems į Cranford, N. J. kompanija kelionę apmoka. Kompanijos agentai dalina tikietus prie durų Central Railroad New Jersey, West 23rd St., New York. Pas fero stotį reikla būt nedėliomis 11 valandą ryto.

DRAUGIJOS, APSIRINKIT "LAISVĖ" SAVO ORGANU!

Kiekviena progresyviska draugija, kurios tikslas yra šviesti liaudį, privalo apsirinkti "Laisvę" savo organu. Kadangi "Laisvę" leidžia darbininkų draugija, todėl jai yra gerai žinomi draugijų reikalai. "Laisvė" savo agitacija pakels kiekvieną draugiją kaip dviasiskai, taip ir materialiskai.

Draugai-darbininkai, pasiskalbėkite apie tai savo draugijose.

"Laisvės" Adm.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Vincento Admonio, Kelmės parakvijos, Kauno gub. Malonėkite atsišaukti.

A. Andriulis, 107 Edward St., Kenosha, Wis. (39-42)

Pajieškau Dominiko Rumblo, Kauno gub., Švieksnos parakvijos, Luisių kaimo. Taipgi pajieškau Agnėsos Gelžino, Kauno gub., Švieksnos parakvijos. Jie patis arba kas apie juos žino malonės atsišaukti.

A. Vilkevičia, P. O. Box 23, Rumford Falls, Me.

Pajieškau Dominiko Rumblo, Kauno gub., Švieksnos parakvijos, Luisių kaimo. Taipgi pajieškau Agnėsos Gelžino, Kauno gub., Švieksnos parakvijos. Jie patis arba kas apie juos žino malonės atsišaukti.

Jokubas Daugela, Box 13, Three Rivers, Mass.

Pajieškau pusbrolio Kazimiero Grieno, Kauno gub., Vilkmėrgės pav., Demintonių kaimo. Pirmiau rodo gyvenimo Amsterdam, N. Y. Apie 12 metų kaip Amerikoje. Turu labai svarbų reikalą, todėl, kas žinote, malonėkite pranešti.

W. Gritenas, 8145 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau tetos Elzbičios Zebrauskaitės, po vyru Gudaitienės, Suvalkų gub., 2 metai kaip Amerikoje. Pirmiau gyvenimo Brooklyn, N. Y. Malonės jį patis atsišaukti arba kas žino pranešti.

Antanas Akelaitis, P. O. Box 373, Two Rivers, Wis.

REIKALINGAS PARTNERIS prie apsuotuvės, išdirbystės pečiųų ir agentūros laivakortę, įsteigtos Lietuvių Tautikam Name. Yra geras ir pelningas biznis, su keleto simty dolerių, atsišaukite įdėjami marke deli atsakymo.

W. J. Petkon, 664 N. Main St., Montello, Mass. (41-42)

Draugijos, kurios apsirinko "Laisvę" savo organu:

LIETUVIŲ IMMIGRANTŲ ŠEĖPIMO DRAUGIJOS VIRSININKŲ ANTRASAI:

Pirmininkas S. Yankus, 350 Newark St., Hoboken, N. J.
Pagalbininkas J. Krulikauskas, 91 Warwick St., Newark, N. J.
Sekretorius A. Zolynas, 2 Merchant Pl., Newark, N. J.
Išsiminkas P. Vaičieliūnas, 38 Farley Ave., Newark, N. J.
Išsim globėjas J. Dobinis, 103 Jackson St., Newark, N. J.
II išsim globėjas A. Stankine, 71 Warwick St., Newark, N. J.
Su visokiais draugijos reikalais kreipkitės prie Sekretoriaus. Money order siųskit ant Išsiminko vardo Sekretoriui.

ADRESAI VIRSININKŲ "LIETUVIŲ BALSŲ" DRAUGIJOS:

KENOSHA, WIS.
Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas.
Kazimieras Norbutas, 815 Jenne St., vice-prezidentas.
F. Bartkus, 1019 Pearl St., protokolių raštininkas.
Ant. Kuplevskis, 964 Jenne St., išsiminkas.
Kaz. Arlauskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas.
Kasos globėjai: J. Leščauskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 651 Pleasant Pl., J. Sukelis, 732 Park Ave.
Marsalka V. Rulinskis, 261 N. Chicago St. Pagalbininkas marsalkos J. Kasulis, 653 Garden St.
Vėliavų nešėjai: P. Milewskas, 301 Californian St. ir B. Kiga, 168 Main Street.
Durininkas J. Žilius, 614 Market St. Metiniais komitetai: L. Jenelevskas, 50 Newell St. ir J. Glinskis, 36 Holland Ave.

LIETUVIAI BIZNIERIAI, SKELBKITĖS "LAISVĖJE".

Lietuviai biznieriis, norintys plačiai vystyti biznį, norintys didesnio pasigarsinimo, turi skelbtis "Laisvėje" laikrašty, kuris išsimoda du sykius savaitę ir labai plačiai prasiplatins po Sovietų valstijas.

Kiekvieno biznieriiaus tikslas yra ne tik vartoti tikslas tarpe savo pažįstamų, bet gauti minias naujų kostumerių iš šalies. O tati atsiiekti galima tik su pasigarsinimo pagelba.

Gyvename šaly, Amerikoje, kur veik viskas remiasi ant apsigarsinimo. Sėdėti užkampy ir skupiai dėti centą prie cento — tai menkas biznis. Biznieriis turi būt vyru, apie kurį žinoti plati visuomenė ir jo biznis turi būt plačiausiu žinomu dalyku.

Didžiausios Amerikos firmos, kurios, rodosi ir taip jau išsimarsiniosios, betgi nesiliauja garsinusios ir vis naujesniu būdu. Jos išsimoda tikslančius ant pasigarsinimų.

Tai, ir lietuviai biznieriiai, norinti vartoti didelį biznį, įgyt plačios visuomenės pritarimą — tegul skelbiasi "Laisvėje", o nauda iš to bus neabejotina.

"Laisvės" biznio Vedėjas.

"Laisvės" Knygos:

SOCIJALIZMAS—KUOMI JIS YRA IR KAIP JĮ ĮKŪNYTI? Parašė O. Ameringer, sulietuvino Europietis. Šią knygę patartina perskaityt kiekvienam darbininkui—ir tam, kuris tiki į socializmą ir tam, kuris netiki. Kiekvienas socialistas, perskaitęs šią knygę, galės lengvai atremti savo priešus. Kiekvieną gi nesocialistą šią knygę pertikrins, kad socializmas —tai ne svajonė ir kad tik per socializmą darbininkai galės atsiekti laimę. Geistina, kad ši knygė rastųsi kiekviename lietuvio knygynelyje. Kaina tik..... 15c

LAISKAI PASMERKTUJŲ MIRTIN IR SLISSELBURGO BASTILIJAI. Parašė V. Paukštys. Jeigu dar kas nežino tu baisenybių, kurios dedasi Rusijos kalėjimuose, jei dar kas negirdėjo, kiek laisvės kovotojų žuvo ant caro kartuvių—tad perskaitykit šią knygę. Čia jūs atrasit, su kokių žvėriškumu caro budeliai kankina nekaltus žmones ir su kokių drąsumu mūsų draugai eina ant mirties. Kaina 20c

MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJOJ IR APASTALŲ RASTUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė išsimkina, kokis moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsinešdavo Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patartina ją perskaityti moterims. Kaina..... 20c

GRUVĖSIUOSE. Parašė K. Jasikaitis. Tai yra labai smagi apyskaitė, kuri atvaizdina liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. Vos pražydusi, vos pradėdanti protauti, turi žlugti gyvenimo purvyne. Kas myli skvityti gražias apyskaites, lai perskaito ir šią knygę. Kaina tik..... 15c

ČENSTAKAVO KLIOSTORIAUS SLAP-
TACOS ARBA KRUVINI DOMAZO
MYCHOCHO DARBAI. Parašė Kelmutis. Ši knygelė atidengia stebuklingų klostorių purvą. Ji aiškiai parodo, kaip zokoninkai, po priedanga šventenybių, užsimia pagystėmis, girtuokliavimu, paleistuvavimu ir net žmogžudystėmis. Kaina..... 15c

LIAUDIES DAINOS. Tai yra rinkinelis gražiausių lietuviškų dainelių ir deklamacijų. Kas nori išmokti deklamuoti gražias eilutes bei išmokti savo valkučius, lai įgyja šią knygę. Joje yra geriausios eilės Jovaro, Vaičiūčio, Kudirkos ir kitų žymesnių poetų. Kaina tik..... 15c

GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausių nusisėkusių Seno Vincos vaizdėlių. Medžiaga imta iš Škotijos lietuvių gyvenimo. Kiekvienas, perskaitęs šią knygę, pamatys, kokioj tamsybėj, kokioj gilioj nežinėj gyvena mūsų broliai. Juoko šioje knygelėje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagiai praleisti, lai užsisako ją. Kaina tik..... 10c

ŽENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS. Parašė Barabošius. Kiekvienas vaikas bei mergina, kurie mano tverti šeimynišką gyvenimą, būtinai turi perskaityti šią knygę. Taipgi kiekvienas žmogus, kuris nori vesti tikslingą gyvenimą, šioje knygelėje gali rasti daug pamokinimų. Kaina..... 10c

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS. Parašė A. Montvidas. Tai yra parankiausias vadovėlis išsimokiniui teisingai statyti ženklius rašte. Daug lietuvių moka rašyti, bet labai mažai tų tokių, kurie moka teisingai vartoti atskirimo ženklius savo rašte. O nemokėjimas vartoti atskirimo ženklių, padaro raštą be vertės, beveik nesuprantamą kitam žmogui. Ypač šią knygę patartina įgyti kiekvienam laikraščio korespondentui. Kaina tik..... 10c

MOKSLAS RANKŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus atėitį ir praeitį pagal delno ruožus. Kas tuomi mokslu interesuojasi, lai perskaito šią knygę. Kaina..... 15c

STEPONAIČIO RASTAI, kaina \$1.00

PARSKALTIMAI IR PRASIKALTĖLIAI, kaina..... 75c

SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI, kaina..... 10c

PASAULIŲ RATAS, kaina..... 20c

MEILĖS KARŠTLIGĖ, kaina..... 25c

DARBAS, kaina..... 20c

AUDEJAI, kaina..... 75c

KERŠTINGA MEILĖ, kaina..... 50c

KERŠTINGA MEILĖ, kaina..... 10c

"LAISVĖS" SPAUSTUVE

"Laisvės" Spaustuvė yra didžiausia iš visų lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Ji įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, todėl VISOKIUS SPAUDOS DARBUS atlieka greitai, gražiai ir pigiai. Taigi, draugijos, kuopos ir biznieriiai, jeigu jūs norit, kad jums reikalingi apskelbimai būtų atspausdinti aiškioj, gražioj formoj ir teisingoj, visiems suprantamoj, letuvių kalboj, tad neškit į "Laisvės" spaustuvę.

Platinkit "LAISVĖ"

Kadangi "Laisvė" yra leidžiama ne dėl pelno, bet dėl švietimo tamsios liaudies, tad remkit ir platinkit ją! "Laisvės" pakraipa yra užtikrinta, nes ją leidžia ne pavienis kokis-nors biznieriis, bet darbininkų kooperacija. Todėl "Laisvė" neturi reikalo prieš kėnors nuolankauti arba kėnors užtylėti. "LAISVĖ" rašo tik teisybę. Todėl, draugai skaitytojai, išplatinkit "LAISVĖ" taip, kad ji rastųsi kiekvieno vargdienio grintelėj.

"LAISVĖ"

183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

LAIVAKORČIŲ

AGENTURA

Važiuojantiems į Lietuvą arba norintiems parsitraukti giminės bei pažįstamus iš Lietuvos, geriausia yra kreiptis į

"LAISVĖS" AGENTŪRA

Mēs parūpinam laivakortes ant geriausių ir greičiausių laivų.

Keliaujantiems Lietuvon visuomet parūpinam konsulio pasportus ir kitus kelionei reikalingus daiktus ir abelnai, kiekvieną pasazierį aprūpinam nuo visokių klapatų kelionėje. Mēs galim kiekvieną pasazierį nuvesti ant laivo, ko kitų miestų agentūros atlikti negali. Padarom doviernastis, pervedimus ir visokius kitokius dokumentus. Klauskit laivakorčių kainų. Per laiškus arba ypatingai visuomet kreipkitės šiuo adresu:

"LAISVĖ"

183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ZINIOS.

Pereitoj subatoj "Laisvė" lankėsi drg. K. Vidikas. "Kovos" redaktorius. Sekanti rytą drg. K. Vidikas išvažiavo piknikan, kurį parengė L.S.S. 19 kuopa ir Apšvietos draugija.

Sumanyta yra suruošti šią vasarą taip vadinamą "vaikų savaitę". Tam tikslui yra kviečiama konferencija daugelio labdarinių ir sveikatos darugijų.

"Vilnis".

Jeigu kas nori gauti nusipirkti Lietuvos darbininkų laikraštį "Vilni" — lai atsiųskite į "Laisvę". Mes gauname kiekvieno numerio gana didelį egzempliorių skaičių.

Popierinių skrabelių dirbtuvė ant Washington ir Front gatvių, Brooklyne, atstas užmuštas sargas Mykolas Kryga (bene bus tik lietuvis?) Velionis turėjęs 34 metus amžiaus. Ant kūno žymų pėdsakai penkių kulku šūvių.

Tulą laiką praslinkus po suradimui Krygos kūno dektavai areštavo buvusį sargą tos pačios dirbtuvės. Tamošiu Tarpi. Jisai prisipažino užmušęs savo konkurentą.

VESTUVIŲ LAISNAI.

Dominikas Mazrimas, 30 m.—52 Gold St., su Kleofosa Mazrimate, 25 m.—52 Gold St.

Jonas Avizonis, 29 m.—109 Bedford Ave., su Veronika Naidvite, 20 m.—152 N. 9th St.

Pranciškus Kivaras, 33 m.—30 Scholes St., su Maria Akurcevičiene, 37 m.—30 Scholes St.

New Yorko miesto aldermanai paskyrė 100 tūkstančių dolerių įtaisymui San Francisco parodoje reikalingų kambarių, daiktų ir kitų reikmenų, kurie perstatys New Yorko miestą. Taipgi paskyrė 25 tūkstančius apvalskiojimui 4 liepos šventės.

Gatvių šlavikams bus duodama keliatas dienų vakacijos per metus ir užtai bus užmokama. Tik tie ta gaus, kurie išdirbs pilnai 150 dienų ir bus dirbe miesto įstajoj nars metus laiko.

Didžiausias pasaulio tiltas.

Nutarta patiesti tiltą ant Hudson upės, tarpe Didžiojo New Yorko ir New Jersey valstijos. Tai bus didžiausias tiltas visame pasauly.

Manoma, kad tas tiltas lėšuos \$42,000,000, su visais įjėdimalais \$53,000,000. Iškaščiai bus lygiai padalinti tarpe New Yorko ir visais pavietais New Jersey valstijos, kurie prieina prie New Yorko. Tie pinigai turės būti surinkti šiais, 1914 metais.

Rusų pravoslavų arcivyskupas ant visos Amerikos, Platonas jau išvažiavo į Rusiją. Turbūt, jisai gaus tenais geresnę vietą. Tūli anglų dienraščiai nepaprastai išgarbino tą popą, kuris, žinoma, jokių nuopelnų neturėjo.

New Yorko miesto majoras, viesėdamas Cincinnati.

pasakė, kad New Yorko miestas greitai įgys naują charakterį. Tuomet žmonėms bus duota iniciatyvos teisė ir negeri valdininkai galės būti atšaukiami, jeigu to pareikalaus tam tikras žmonių skaičius.

Vienok majoras labai neprielankiai atsisėdė prie mokytojų unijos. Jisai sakė, jog mokytojų unijos neleistų New Yorke.

Piknikas.

L. S. S. 19 kuopos ir Apšvietos draugijos 30 d. geg. parengtas išvažiavimas į žalumynus sutraukė gana skaitlingą publiką. Būti būvę dar daugiau, betgi daugelis nežinojo, kaip nuvažiuoti. Publika puikiai pasilinksmino. Gražias prakalbes pasakė Šukys ir Saltyš. Reikėtų daugiau tokių išvažiavimų surengti.

Siomis dienomis "Laisvė" aplankė daugelis delegatų, grįžtančių iš Sus. Lietuvos Amerikoje seimo Waterbury. Svečiai apžiūrėjo "Laisvės" spaustuve ir linkėjo laisviečiams gražaus pasisekimo Brooklyne. Svečiai buvo draugai: K. Gugis iš Chicago, B. Kondrotavičius iš Wilmerdingo, Salna iš Scrantono, Varnagiris iš Pittstono, J. Mažeika iš Youngstowo, P. Dėdynas iš Worcesterio, Mass.

Svečiai ragino Brooklync draugus daugiau interesuotis S. L. A. reikalais.

Drg. P. Svtelis iš Bostono jau apleido Ameriką. Pirm išvažiavimą, jisai apsilankė "Laisvėje", kur draugiškai pasisiekė apie mūsų Sąjungos ir laikraščio reikalus.

Drg. P. Svtelį privertusios išvažiuoti iš šios šalies didelės bedarbės, nuo kurių jam reikėjo nukentėti.

Brooklyniečiai, skaitykite ir platinkite "Laisvę"! Tai vienintelis laikraštis, kuriame daugiausia rašoma apie Brooklyną, New Yorką ir kitus aplinkinius miestus.

Grosėnių klerkai organizuojasi.

Pastaruoju laiku Brooklyne pradėjo judėti grosėnių klerkai. Siomis dienomis jie įkūrė čia savo unijos kuopą. Jau pirmame mitinge prisidėjo 90 narių.

Visų tautų šventė.

Nuo 1 iki 6 d. liepos mūsų mieste bus vadinamoji visų tautų šventė. Tarp kitko, 10 ar 12 kuopų vaikų, o paskui juos suaugę vyrai ir moteris maršuos tautiškuose kostiumuose gatvėmis East Side.

Paskui visa paroda susirinks į dydvietę ant 117 gatvės, kur bus įvairiausi žaidimai. Kiekvienos tautos kuopa turės pasižymėti kokiuo nors ypatingu darbu.

Lietuvių Imigracijos draugija pastaruoju laiku vedė tarybas su Lenkų Ateivių Šelpimo draugija, kad gautų ten prieglaudą. Kaip mums praneša, tai derybos buvo be pasekmių.

Ant garlaivio "Vaterland", išvažiavo į Europą 513 pasiažierių pirmos klesos, 302 antros klesos ir daugiau 1000 trečios ir ketvirtos klesos. Tai bent šeimyna!

Reikalaujame Merginų. Reikalaujame merginų prie darbo į fabriką.

WILLIAM HOLLAND
145 Roebing St., Brooklyn
Įėjimas iš jardo.

REIKALINGAS AFERITORIUS prie vyriško kriaučiū darbo, kuris atskandina dirba ant mašinos, gerai deklamuoja visokios mados ir statulės suiles be strigavojimo. Darbas ant visados, mokėstis gera. Atsiųskite greit.

G. F. Laaussy,
236 So. Oak St., Mt. Carmel, Pa.
(39—42)

Telephone 2895 Chelsea

The Order of the Iroquois
PAZANGOS, SAVITARPINĖ IR PASALPOS DRAUGIJA.

Čia galima apsidrausti gyvastį, ne laimėje ir senatvėje.
nuo \$1,000 iki \$3,000.
Apsidrausti gali vyrai.
Išlygos labai prielankios.

Plata nes žinias suteikia

C. Pilenas

Deputy Supreme President

251 West 11th St., New York

Ofiso valandos nuo 2—4 val. po pietų, išimant nedidelius ir šventes.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per paštą:

Nuo Reumatizmo.....\$1.00
Kraujo Valytuvai.....\$1.00
Vidurių Regulatorius.....50c
Trojanka.....25c, 50c ir \$1.00
Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepaminėtos galima gauti p-r paštą.

P. A. URBANAVIČIUS
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Žmogus jėi kankinamas skausmais yra be pajalos kaip jo kankinimas skausmas ant skausm. Ar kankinimas skausmas Romatizmo, Neuralgijos, Užsaldymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykių sutepti su PAIN EXPELLERIU.
Gauinama visose aptiekose už 25 ir 50 c.
F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St. New York.
Bought and sent elsewhere — quality guaranteed.

UNIJOS KEPURIŲ KRAUTUVĖ

NEUŽMIRSKITE SAVO VAIKUČIUS.

Mės tik ką aplaikėme iš Vilniaus puikų vaikams knygėlę V. Putvinskio "Nežudyk".
Vienaveiksmis dramos vaizdelis, skiriamas vaikams.
Nupirkiute tą knygėlę vaikučiams pasiskaityti. Lai keli iš jų, susidėję, sulos teatrui.
Koks tai bus džiaugsmas didelėms. Kaina tik 10c. Kreipkitės į "Laisvės" Redakciją, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"

Drugi muskulai neteina naudoti, jei Jus Romatizmas kankina. Su PAIN EXPELLERIU jei druginai sušvelnint, Jums tuoj patulysit vėginti ir prašinus priežasčių skausmų.
Remiantis apskaičiuoju už 25c ir 50c
F. Ad. Richter & Co.
215 PEARL ST., NEW YORK.

Ženklis apsaugojimo

"Laisvės" advokatas

Morris HILLQUIT

30 Church St.

New York City.

Ofisas atdydas nuo 10 iki 5 val. vakaro.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per paštą:

Nuo Reumatizmo.....\$1.00
Kraujo Valytuvai.....\$1.00
Vidurių Regulatorius.....50c
Trojanka.....25c, 50c ir \$1.00
Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepaminėtos galima gauti p-r paštą.

P. A. URBANAVIČIUS
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Žmogus jėi kankinamas skausmais yra be pajalos kaip jo kankinimas skausmas ant skausm. Ar kankinimas skausmas Romatizmo, Neuralgijos, Užsaldymo ir t. t. tada pamėginkite porą sykių sutepti su PAIN EXPELLERIU.
Gauinama visose aptiekose už 25 ir 50 c.
F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St. New York.
Bought and sent elsewhere — quality guaranteed.

UNIJOS KEPURIŲ KRAUTUVĖ

"PIRMYN"

SAVATINIS LAIKRAŠTIS.

Jei norite aiškiai suprasti darbininkų klesos gyvenimo ir judėjimo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žinių iš viso pasaulio kraštų; jei norite apsiapinti su visuomenės ir gamtos mokslų klausimais, — tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN".

Prenumerata metams: Suvenytose Valstijose \$1.50
Užsieniuose \$2.00

"PIRMYN"
748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

ATYDA!

DRAUGYSTĖMS, KUOPOMS IR KLUBAMS!

Išdirbu visokias KUKARDAIS "BADGES", GUZIKUS IR ŽENKLELIUS.

visokiems piknikams, šermenims ir tt. Darau visokius medalius ir visokias antspaudas draugystėms.

Ant žėdo pareikalavimo prisidūti sėmpelius.
A. STRUPAS
NOVELTY MANUFACTURER
123 Ferry St., Newark, N. J.
Dep. L.

Ar nori nusipirkti gerus čėverykus?

Jeigu taip, tai visuomet eik į J. MARTINAICIO Čėverykų Krautuvę, kur galėsi pasirinkti pagal savo norą.

JUOZ. MARTINAITIS
109 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JAUNI VYRAI SENI VYRAI VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsivesti — vyrai ligoti — vyrai kurie badam neprotinti darsleida periviršam — vyrai nusilpnai, nerviški, sumakinti ir kurie silaukie smilio, kaitram nogale pylinai naudoti priimuma gamtos, — **vyrai tie vyrai tur pareiklauti viona iš tų knygų.**

Ta knyga pasakis kaip vyrai suaukin sava sveikata, kaip jie igaua ligas ir kodel jie netur apsivesti budame tame padėime.

Ta knyga teiggi pasakis supranamoje kalboje kaip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfilis, Triperli, arba gonorrhoea, Nusilpnėms, Abol-na pragalsti špekui, Pragalsti gyvybes skyedimo, Naktinius rubegimus, Rheumatizmą, Organiskās ligas, Pylva, Kopenu, Pulesis ir Inkātu ligas,** gali but galutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su maža kaskais.

Tokiantiai vyru atgrava sava tobulą sveikata, apkas ir stiprumą per papėilą tų knygų. Jitra krautuvė B-nios ir talina šiam tykus silpnėms, kurie vyrai turi žinoti. Netotikiet sava jūmga mokslant už prastu, bevertis, vaistas iki koliai neperskaititi itā knygą Ji pasakis kodel jus keneti ir kaip galat galutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAI.** Mes užmokam ir pašta. Išrašik aušleie sava varda, pavardė ir adresą ant šio kupono ir išlausk Ji mums sendena.

Kuponas dykai gautis knygų.
Siusk Ji sendena.
DR. JOS. LISTER & CO.
L. 305 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresotas juo pasiūlymu dykai siūstant knygų ir norėdam, jog jus išsiųstumet man vieną iš tų knygų.

Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Stojas.....

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reiki daryti apsigyris, taip pat ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

"DAKTARAS" parodo, kaip nuo ligų apsigydoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip užkas tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsigydoti.

LYNGOJ "DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei moralistiką, gyvenimą ir siūlė, atveitai taip išdėstė, jog kitose knygoje to visko negali atrasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moteriai labai reikalinga turėti, kad išniti kaip ir ką daryti, seniams ir jauniems ir kaip laiminti gyvenit. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskačius knygą atrastis.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais mokslais pareiklomis ir apie žmogaus kūno sudavodavimą su visokiomis paslaptimis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliugę, pasigindę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis taip užsienėjusiomis ligomis, šitoje knygoje atrastis tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojus, arba vartosi liekaras, reikia perskaityti knygą "Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaityt šią knygą, išgydė.

TODĖL, kad ta knyga dėt labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAĮ DOVANA, kuris tik atėjęs keletą stampų už prisipažinti.

REIKALAUDA DAR SIANDIEN, iškerpant šią apgaršinimą ir adresuok teip:

The Philadelphia M. Clinic,
117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.

TEMYKTI VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi koki nors nesveikumu ir reikalauji geros, teisingos pagalbos, kad trumpam laike galėtum išsigyti, tai atsiųskite prie Profesionalio Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuvišką kalbą. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 iki 4 ryto iki 4 po pietų. Nėštijai 3, o utarainke ir pėtytyje vakare nuo 6 iki 8.

BIZNIERIAI!

GARSINKITĖS

"LAISVĖJE".

Nauji Laiškai

Tik ką atspaudinome daugybę puikiausių laiškų, įvairiausio turinio, su gražiausiomis dainomis ir kvietimais. Tais laiškais kiekvienas galės pasižiūgti. Kas ima 100 laiškų (sykiu ir konvertus) — tas tegul prisidūti 70c. Kas ima 1000 laiškų — tam apsisieis tik \$5.00.

Višminėti laiškai yra gaunami "Laisvės" krautuvėje, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "Laisvę"
Tik \$2.00 metams.

SPECIJALISKAS IŠPARDAVIMAS

TOKIO IŠPARDAVIMO NEW YORKE DAR NIEKAD NEBUVO

Labai puikūs
Venskie Armonikai
su 21 perlo klevisiu, 8 basais
Vertės \$18.00, tik už \$7.50

Toks pat Armonikas
21 plieninių klapanų, 12 basų
Vertės \$25.00, tik už \$14.25

Atsiųskite mums nors kiek pinigų ant rankos, o mes jums nušipime nušipime naušipime instrumenta, koki jus tik norėsite.

Labai puikus **GRAFAFONAS** ir didelis **GRAFAFONAS** su 12 Lietuviškų dainų, vertės \$45.00. Atiduodame tik už \$19.50. 1ą grafafoną gvarantuojame ant 10 metų.

Mēs užlaikome specialiaiškai rusų meistrai, kuris pataliso visokius Muzikalius instrumentus ir Fonografus.

Atsilankę pas mus nors syki, ateisite visada. Reikalaukite katalogo.

MOSCOW MUSIC CO.
52 Canal Street Dept. M. New York City, N. Y.

Išgydau Vyrus Greitai.

VARICOCELE. Aš gydau VARICOCELE be jokio skausmo, operacijos, arba apvynojimų; skausmas, sutinimas ir sukepinimas gislose greitai pranyksta. Šiekus nubėgimai sustabdomi. Nusilinti organai būna sustiprinami; siluma, energija ir gyvumas tikro vyriškumo greitai atgaunama.

PROSTATITIS. Aš gydau tą ligą be jokio pjaustymo arba bjaurums iš iš šlapinimosi kanalų, suvynojimo užkūtimus, sustabdo visokius plūdumus, išvalo ir išgydo pūslę ir inkstus, pridūoda energijos nusilpnėjusiems organams ir sugrąžina sveikatą ir tvirtumą kiekvienai kūno daliai, kuri buvo apimta ligos.

SYFILIS. Jeigu jums skauda gerklę, randasi plėvės, išbėrimai, vario apitvos pūtimai, skauduliai, žaizdos, kaulų gėlimas, plaukų slinkimas arba kiti ženkliai, nežūrint, ar tai pradžioje, viduryje ar pabaigoje ligos, klauskite mano patarimo, o liskite sveiki. Mano gydymas išvalo ir prapalina iš kraujo ir kūno visus nuodus ir nešvarumus. Nėra jokio pavojaus, kad liga atsi-naujintų. Kam jums per ligos tūsus nuodytis visokiais vaistais, kad aš galu jus visiskai išgydyti be jokių bėdingų vaistų? Tuojaus klauskite mano patarimo

Nusilpnėję VYRAI. Mano gydymas nustojusiems vyriškumo prapalina visas blogas įtekmes pirmosnio nualinimo ir besotumo; sutvirtina nervus, sustiprina ir padidina kraują, o labiausiai už viską sugrąžina šaukvotą jėgą vyriškumo. Vengkite tuomaikinių gyduolių. Stengkitės išgydyti antvisiems. Aš suteikiu antvisados atgavimą tobulu ir pilnu vyriškumo.

SLAPTOS LIGOS. Naujos ir senos, bjauros ir įsisėnėję, kaip tai Triperis, Plūdimai, Tankus Šlapinimosis, Skausmas ir Deginimas, taipgi nauji skauduliai arba žaizdos, sustinimai, visuose trijuose laipsniuose išgydau antvisados greitai ir užlaikan slaptaijėje.

STRICTURA išgydau pas tuos, kuriuos daktarai jau buvo atsisakę išgydyti. Gyduoju duosime Paleyevičina. Aš nusipinu išgydyti tu, kuris negalima. Mano gydymas duosime chronisku lieu viengis iš geriausių, ką užtikriname, jog vianda atneka gerą, Auskmes, Gėjų Ausi, Galvos, Sirdies, Gerklės, Plaučių, Kraunės, Pėdų, Kopenu, Pylva, Žarnų, Inkstų, Šlapinimosi organų, Smėlio, Nervų, Kaulų, Sniarų ir visas kitas ligas. Aš netikiu įgydyti laikais, todėl neklauskite manęs patarimo. Kurie gyvenate toliau atsiųskite pas mane ant venos dėmonės šia ktra tolybe pasakysiu, ar galiu išgydyti.

DR. BYRNE, 208 W. 42nd St., arti Broadway
NEW YORK CITY, N. Y.

Jau laikas užsisakyti

Kalendorius

1915 m.

Tik 1 doleris!

Išsiųdink šandien tiktai vieną dolerį, o aptursi Edmundo Steponaitis rašytą knygą, kuri privalo rasti kiekvienam lietuviškame name. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų mūsų jaunųjų rašytojų, kurie duoda mums pradžią grynos literatūros sričiai, kurių vias pirmiausias tikslas jau nebevien žadinimas tautos, visuomenės sąmonės, bet ir galvūnimas, tvėrinimas pačios dailiosios mūsų raštos.

Tajį dailų poezijos ir prozos rinkinį galima gauti tiktai už 1 dol., pas

AL. STEPONAITIS
184 Atkins Avenue, Brooklyn, N. Y.

Šio laikraščio, ir visose kitose knygynose ir krautuvėse. Reikalaukit visur. Reikalaujame agentų kiekvienoje lietuvišoje apgyventoje vietoje. Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.